

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA
10000 ZAGREB, Radnička cesta 39

***IZVJEŠĆE O RADU
AGENCIJE ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA
ZA 2018. GODINU***

KLASA: 023-01/19-05/01
URBROJ: 387-02-19-01

Zagreb, listopad 2019.

SADRŽAJ

SADRŽAJ	2
1. POPIS KRATICA.....	4
2. UVOD.....	5
3. USTROJSTVO AGENCIJE	6
4. DJELATNOST AGENCIJE	9
5. IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE	10
6. AUDITI SUSTAVA UPRAVLJANJA SIGURNOSTI KOD UPRAVITELJA INFRASTRUKTURE	16
7. AUDITI SUSTAVA UPRAVLJANJA SIGURNOSTI KOD ŽELJEZNIČKIH PRIJEVOZNIKA	18
8. AUDITI SUBJEKATA NADLEŽNIH ZA ODRŽAVANJE.....	20
9. IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE	22
10. STANJE SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG PROMETA U REPUBLICI HRVATSKOJ	27
10.1 Izvješće o sigurnosti – zakonska osnova.....	27
10.2 Razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja	28
10.3 Razvoj zajednički sigurnosnih pokazatelja	31
10.4 Ostali relevantni pokazatelji koji se odnose na sigurnost.....	33
10.5 Podaci o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom, koji su značajni za sigurnost.....	35
10.6 Zaključna ocjena stanja sigurnosti	37
11. PREGLED AKTIVNOSTI AGENCIJE	38
11.1 Rad Upravnog vijeća	38
11.2 Postupanje i rješavanje upravnih stvari	39
11.3 Ostali poslovi koje su obavljali zaposlenici Agencije.....	40
12. SURADNJA S EUROPSKOM AGENCIJOM ZA ŽELJEZNICE I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA SIGURNOST UNUTAR I IZVAN EUROPSKE UNIJE.....	41
13. SURADNJA S TIJELIMA NADLEŽNIM ZA SIGURNOST UNUTAR REPUBLIKE HRVATSKE	43
14. JAVNOST RADA AGENCIJE	45
15. UVOĐENJE 4. ŽELJEZNIČKOG PAKETA I PROMJENE ZAKONODAVNOG OKVIRA	46
16. STRATEGIJA SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ	51
17. ZAKLJUČAK	57

Popis slika

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije.....	6
Slika 2 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja za period 2013.-2018. – incidenti i nesreće (prema Tablici 6).....	30
Slika 3 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja za period 2013.-2018. – ozbiljne nesreće i nesreće (prema Tablici 6).....	31
Slika 4 – Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2013.-2018. godine (sukladno ERA metodologiji – prema Tablici 8).....	32
Slika 5 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju od 2013. do 2018. godine (prema Tablici 10).....	34
Slika 6 – Pregled voznih brzina na mreži HŽ – Infrastruktura d.o.o. za period 2014.-2018. (prema Tablici 11).....	35
Slika 7 – Karta zemalja članica EU i rokovi za transponiranje EU regulative 4RWP-a u nacionalno zakonodavstvo	50

Popis tablica

Tablica 1 – Sistematizacija i popunjenost radnih mjesta u Agenciji u 2018. godini	7
Tablica 2 - Financijski plan za 2018. godinu	22
Tablica 3 - Pregled izvršenja Financijskog plana u 2018. godini	23
Tablica 4 - Strateški plan 2018.; Posebni cilj 1.4. – Razvijen sustav željezničkog i cestovnog prometa.....	26
Tablica 5 – Ukupan broj ozbiljnih nesreća u 2018. godini i uzroci nastanka istih	28
Tablica 6 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja u periodu od 2013. do 2018. – izvanredni događaji.....	30
Tablica 7 – Ukupan i relativan broj (prema vlak-kilometrima) značajnih nesreća za 2018.	31
Tablica 8 – Pregled najvažnijih zajedničkih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2013.-2018. godine (sukladno ERA metodologiji)	32
Tablica 9 – Broj željezničko – cestovnih prijelaza (2015.-2018.)	33
Tablica 10 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju 2013. do 2018. godine	34
Tablica 11 – Pregled voznih brzina na mreži HŽ – Infrastruktura d.o.o.	34
Tablica 12 – Broj i struktura riješenih predmeta u 2018. godini	39

1. POPIS KRATICA

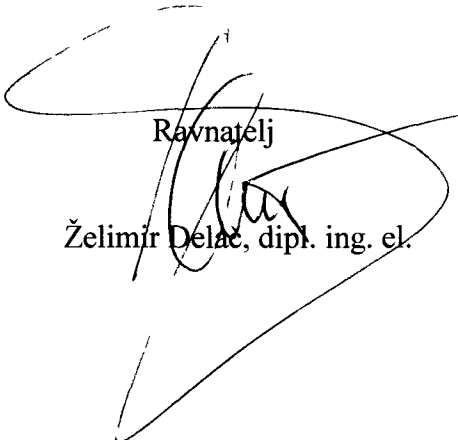
4RWP	4. željeznički paket (engl. 4 th Railway Package)
APS	Dozvola za puštanje strukturnih podsustava u uporabu (engl. Authorisation to place in service)
AsBo	Tijelo za procjenu (engl. Assessment Body)
BoA	Odbor za žalbe (engl. Board of Appeal)
CSI	Zajednički sigurnostni pokazatelji (engl. Common Safety Indicators)
CSM	Zajedničke sigurnosne metode (engl. Common Safety Methods)
CA	Ugovor o suradnji ERA i NSA u sklopu izdavanja jedinstvenih sigurnosnih potvrda (engl. Cooperation Agreement)
DeBo	Imenovano tijelo (engl. Designated Body)
ECM	Subjekt nadležan za održavanje (engl. Entity in Charge of Maintenance)
EC	Europska Komisija (engl. European Commission)
ECVVR	Europski centralizirani registar vozila (engl. European Centralised Virtual Vehicle Register)
EU	Europska Unija (engl. European Union)
ERA	Agencija Europske unije za željeznice (engl. European Union Agency for Railways)
ERATV	Europski registar tipova vozila (engl. European Register of Authorised Types of Vehicles)
ERTMS	Europski sustav upravljanja i nadzora vlakova (engl. European Railway Traffic Management System)
IM	Upravitelj infrastrukture (engl. Infrastructure Manager)
NoBo	Prijavljeno tijelo (engl. Notified Body)
NRV	Nacionalne referentne vrijednosti (engl. National Reference Values)
NSA	Nacionalno tijelo nadležno za sigurnost (engl. National Safety Authority)
OC	Organizacijska sposobnost (engl. Organisational Capability)
OSS	Jedinstvena pristupna točka (engl. One Stop Shop)
PoE	Tim stručnjaka u sklopu izdavanja jedinstvenih sigurnosnih potvrda (engl. Pool of Experts)
QMS	Sustav upravljanja kvalitetom (engl. Quality Management System)
RID	Pravila vezana za međunarodni prijevoz opasnih tereta željeznicom (engl. Regulations concerning the international carriage of dangerous goods by rail)
RU	Željeznički prijevoznik (engl. Railway Undertaking)
SCA	Potvrda i uvjerenje o sigurnosti (engl. Safety certification/safety authorisation)
SMS	Sustav upravljanja sigurnošću (engl. Safety Management System)
SSC	Jedinstvena sigurnosna potvrda (engl. Single Safety Certificate)
SUP	Nadzor sigurnosti željezničkog prometa (engl. Supervision of safety performance)
TAP	Telematske aplikacije za putnički prijevoz (engl. Telematics applications for passenger service)
TAF	Telematske aplikacije za teretni prijevoz (engl. Telematics applications for freight service)
TSI	Tehnička specifikacija za interoperabilnost (engl. Technical specification for interoperability)
VA	Odobrenje za puštanje vozila (tipa) u uporabu (engl. Vehicle (type) Authorisation)
ŽCP	Željezničko-cestovni prijelaz

2. UVOD

Agencija za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija) je pravna osoba s javnim ovlastima sa sjedištem u Zagrebu kojoj je, sukladno Zakonu o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava ("Narodne novine", br. 82/13, 18/15, 110/15 i 70/17; u daljnjem tekstu: Zakon) i Zakonu o ustanovama ("Narodne novine", br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), povjerena zadaća reguliranja i nadzora sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada). Agencija obavlja svoje aktivnosti na temelju javnih ovlasti kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavlja i druge poslove koji su u skladu s propisima donesenim na temelju nacionalnih zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija je, sukladno Zakonu, obvezna Vladi svake kalendarske godine podnijeti izvješće o svom radu u prethodnoj godini uključujući i financijsko izvješće. Slijedom toga, Agencija podnosi izvješće za 2018. godinu koje sadržajno obuhvaća djelatnost i ustrojstvo Agencije, izvješće o financijskom poslovanju Agencije, informacije o stanju sigurnosti i sigurnosnim pokazateljima željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj, bitne promjene hrvatskog i EU zakonodavstva koje se odnose na sigurnost željezničkog sustava, pregled aktivnosti Agencije prema području nadležnosti, rad inspektora i aktivnosti nadzora, pregleda i audita sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i subjekata nadležnih za održavanje, informacije o suradnji Agencije s tijelima nadležnim za sigurnost drugih zemalja članica Europske unije, informacije o suradnji s Agencijom Europske unije za željeznice (ERA), informacije o ostvarivanju načela javnosti rada Agencije, informacije o uvođenju 4. željezničkog paketa i izmjenama u EU zakonodavstvu te načela i smjernice nacionalne strategije sigurnosti željezničkog sustava.

Ravnatelj

Želimir Delac, dipl. ing. el.

3. USTROJSTVO AGENCIJE

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj, i oni za svoj rad odgovaraju Vladi. Agencijom upravlja Upravno vijeće koje se sastoji od predsjednika i četiri člana koje imenuje Vlada nakon provedenog javnog natječaja na vrijeme od pet godina, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Čelnik Agencije je ravnatelj, koji predstavlja i zastupa Agenciju, vodi stručni rad Agencije, organizira rad i poslovanje Agencije te obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije (organizacijska struktura - slika 1). Ravnatelj obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Agencije, a imenuje ga Vlada na temelju javnog natječaja na vrijeme od četiri godine, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Uvjeti za imenovanje članova Upravnog vijeća i ravnatelja Agencije propisani su člancima 14. i 15. Zakona.

Slika 1 – Organizacijska struktura Agencije

Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije uređuju se pitanja značajna za djelatnost, ustroj i rad Agencije, kao što su: unutarnje ustrojstvo, predstavljanje i zastupanje, financiranje, poslovno planiranje i godišnje izvještavanje, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja značajna za rad Agencije.

Unutarnje ustrojstvo Agencije, nazivi i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica, organizacija i način rada ustrojstvenih jedinica, nazivi radnih mjesta, broj izvršitelja, opis poslova i potrebnih stručnih uvjeta za njihovo obavljanje uređeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Agencije. Postojeća sistematizacija, odnosno potreban broj izvršitelja temelji se na poslovima i ovlastima Agencije propisanim Zakonom te drugim poslovima koje je Agencija obvezna obavljati kao pravna osoba s javnim ovlastima, odnosno kao ustanova/javna služba.

Stručne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju zaposlenici Agencije na čiji se pravni status primjenjuju opći propisi o radu, a na plaće propisi o plaćama u javnim službama.

Na početku i kraju izvještajnog razdoblja broj zaposlenih u Agenciji (uključujući ravnatelja) ostao je isti.

Radi lakšeg pregleda strukture administrativnih kapaciteta Agencije u 2018. godini daje se prikaz u tablici 1.

Tablica 1 – Sistematizacija i popunjenost radnih mjesta u Agenciji u 2018. godini

NAZIV	STANJE NA 1.1.2018.			STANJE NA 31.12.2018.		
	Sistematizirani broj izvršitelja	Popunjeno	Razlika +/-	Sistematizirani broj izvršitelja	Popunjeno	Razlika +/-
Ravnatelj	1	1	0	1	1	0
Pomoćnik ravnatelja	3	3	0	3	3	0
Uprava za željezničku infrastrukturu	5	2	-3	5	2	-3
Uprava za željezničke prijevoznike	4	1	-3	4	1	-3
Uprava za željeznička vozila	5	3	-2	5	3	-2
Uprava za poslove inspekcije	9	4	-5	9	4	-5
Uprava za pravne, ekonomske i opće poslove	4	2	-2	4	2	-2
UKUPNO	31	16	-15	31	16	-15

Agencija je pravna osoba kojoj se sredstva za plaće osiguravaju u cijelosti u državnom proračunu i postupak zapošljavanja obvezna je provoditi u skladu s Odlukom o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama ("Narodne novine", br. 70/16, 50/17, 37/18, 71/18 i 91/18). Odredbama točke II. Odluke propisano je kako je zapošljavanje u javnim službama iznimno moguće ako se redovito obavljanje poslova ne može osigurati preraspodjelom između postojećih zaposlenika i ako su ispunjeni uvjeti za primjenu klauzule 2 za 1, odnosno zapošljavanje jednog zaposlenika pod uvjetom da je tijekom prethodnih 12 mjeseci do dana podnošenja zahtjeva za novo zapošljavanje prestao ugovor o radu za dva zaposlenika, neovisno o radnom mjestu na koje su dva zaposlenika bila raspoređena. Kako uvjeti za primjenu klauzule 2 za 1 u 2018. godini nisu bili ispunjeni tako u Agenciji nije bilo novog zapošljavanja.

Od Agencije se očekuje postizanje pune funkcionalnosti kroz ispunjavanje organizacijskih pretpostavki za zakonito, pravilno, pravodobno i kvalitetno obavljanje poslova temeljem javne

ovlasti koji su joj primjenom relevantnih propisa stavljeni u nadležnost. Kako bi se postigla odgovarajuća kadrovska ekipiranost Agencija prvenstveno mora jačati administrativne kapacitete kroz zapošljavanje stručnjaka, naročito tehničkih struka (elektrotehnička, građevinska, prometna, strojarska i sl.), u protivnom dovodi se u pitanje mogućnost izvršenja zadaća koje su joj povjerene.

Naime, Agenciji je Zakonom povjerena važna zadaća u području sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske, zbog čega su za zaposlenike postavljeni visoki stručni standardi, primjerice: završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij prometne/strojarske/elektrotehničke/građevinske/pravne/ekonomske struke; najmanje pet godina radnog iskustva u području željeznice/sustava i podsustava; odlično poznavanje zakonodavstva, kako nacionalnog, tako i Europske unije te međunarodnih sporazuma i ugovora iz područja sigurnosti željezničkog sustava; visoka razina poznavanja stručnog engleskog jezika. Ne dovodeći u pitanje primjenu Odluke o zabrani novog zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama (klauzula 2 za 1 tijekom 12 mjeseci), nesporno je kako osobama koje ispunjavaju opisane stručne uvjete radna mjesta u Agenciji i dalje nisu atraktivna.

Iz svega navedenog proizlazi kako postizanje pune funkcionalnosti Agencije ovisi najvećim dijelom o mogućnosti novog zapošljavanja visokospecijaliziranih stručnjaka tehničkih struka, s odgovarajućim iskustvom u području željezničkog sustava.

4. *DJELATNOST AGENCIJE*

Agenciji, kao jednom od tijela javne vlasti koja su prema članku 6. Zakona nadležna za željeznički sustav, povjerena je zadaća reguliranja i nadzora sigurnosti željezničkog sustava Republike Hrvatske.

Agencija na temelju javne ovlasti obavlja poslove određene Zakonom kao djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku te obavlja i druge poslove u skladu s propisima donesenim na temelju Zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija je samostalna u obavljanju poslova iz svog djelokruga te je organizacijski i pravno u donošenju odluka neovisna od svakog željezničkog prijevoznika, upravitelja infrastrukture, podnositelja zahtjeva i subjekata koji provode javnu nabavu vozila i usluga, uključujući dodjelu ugovora za usluge javnog prijevoza putnika željeznicom. U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti temeljem javne ovlasti Agencija je, pored Zakona i izravno primjenjivih propisa Europske unije, primjenjivala odredbe i drugih propisa, a naročito onih kojima se uređuje prijevoz opasnih tvari željeznicom, opći upravni postupak, prekršaji te pravo na pristup informacijama. Pored toga, vezano uz stvarnu nadležnost Agencije, kontinuirano je praćen pravni okvir koji se odnosi na prostorno uređenje i gradnju, zaštitu okoliša i prirode, sigurnost na cestama te obrazovanje odraslih i strukovno obrazovanje, obzirom da se propisi iz tih područja, pored odredbi Zakona, primjenjuju na gradnju infrastrukturnih podsustava, gradnju željezničke infrastrukture te na pitanja o izvršnim radnicima. Na sva pitanja u vezi s radom Agencije, a koja nisu uređena Zakonom, primjenjivale su se odredbe propisa kojima se uređuju ustanove, kao i propisi o proračunu i proračunskom računovodstvu, sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, fiskalnoj odgovornosti i primjeni fiskalnih pravila, javnoj nabavi, opći propisi o radu i plaćama u javnim službama te drugi propisi koje je Agencija kao ustanova/javna služba obvezna primjenjivati. Upravni nadzor nad Agencijom obavljalo je Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Agencija je proračunski korisnik iz nadležnosti Ministarstva koje je tijekom izvještajnog razdoblja obavljalo koordinaciju i nadzor aktivnosti u vezi financijskog poslovanja Agencije.

Agencija je u 2018. godini obavljala poslove sukladno nadležnostima koje su joj utvrđene Zakonom u članku 9., a koje se odnose na izdavanje potvrda i uvjerenja o sigurnosti za željezničke prijevoznike i upravitelje infrastrukture, odobrenja za puštanje u uporabu strukturnih podsustava (infrastrukturnih podsustava i vozila), odobrenja pokusnih pružnih dionica, dozvola za strojovođe te ovlaštenja za centre za osposobljavanje strojovođa i ispitivače, provođenje nadzora sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture i održavanja strukturnih podsustava, sukladnosti interoperabilnih sastavnih dijelova s osnovnim zahtjevima, osposobljenosti strojovođa, vođenje i/ili nadzor propisanih registara (registar vozila, registar infrastrukture, registar dozvola za strojovođe, registar centara za osposobljavanje i ovlaštenih ispitivača), donošenje obvezujućih uputa iz svoje nadležnosti, praćenje, promicanje i provođenje pravnog okvira sigurnosti željezničkog sustava uključujući sudjelovanje u donošenju podzakonskih propisa te inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona i izravno primjenjivim propisima Europske unije.

Agencija je u sklopu svoje djelatnosti provodila i aktivnu razmjenu stajališta i iskustava s tijelima nadležnim za sigurnost u ostalim članicama Europske unije u svrhu usklađivanja kriterija odlučivanja, posebice u cilju olakšanja i koordinacije izdavanja potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima kojima su dodijeljene međunarodne trase.

5. IZVJEŠĆE O RADU INSPEKCIJE

Sukladno Godišnjem programu rada i razvoja Agencije za 2018. godinu, Akcijskom planu Agencije za 2018. godinu koji predstavlja njegovu razradu te planu rada željezničkih inspektora u okviru Uprave za poslove inspekcije Agencije, željeznički inspektori su tijekom 2018. godine kontinuirano poduzimali radnje inspekcijskih nadzora - pregleda, te određivali upravne i prekršajne mjere iz svoje nadležnosti, a u svezi nadzora nad provedbom Zakona i izravno primjenjivih propisa Europske unije, Zakona o prijevozu opasnih tvari, propisa i općih akata donesenih na temelju istih.

Tijekom 2018. godine, željeznički inspektori, obavili su ukupno **29 inspekcijskih nadzora**, odnosno **969 inspekcijskih pregleda**, kako slijedi:

Infrastrukturni podsustav

Iz područja nadzora željezničkog infrastrukturnog podsustava obavljeno je 7 inspekcijskih nadzora, odnosno 55 inspekcijskih pregleda, od čega:

- 32 pregleda evidencija DT-a,
- 1 zajednički pregled sustava sigurnosti u Zagreb Zapadnom kolodvoru (pružni pojas) po službenoj prijavi,
- 3 pregleda trokuta preglednosti na ŽCP-ima,
- 2 pregleda statusa mjernog vozila i izvršenja redovite provjere geometrijskog uporabnog stanja kolosijeka na željezničkim prugama,
- 3 pregleda radova remonata i rekonstrukcija pruga,
- 13 pregleda pruga iz upravljačnica vučnih vozila,
- 1 pregled statusa industrijskog kolosijeka po službenoj prijavi.

Za usklađivanje s propisima, donijeto je 1 rješenje o privremenim mjerama sigurnosti.

Upravljanje i regulacija prometa

U području upravljanja i regulacije prometa obavljena su 3 inspekcijska nadzora, odnosno 236 inspekcijskih pregleda, vezano uz upravljanje i regulaciju prometa (po segmentu sastava vlaka, učinkovitosti kočenja, označavanja vlaka propisanim signalima te vođenja propisanih evidencija i obavještavanju strojovođe o iznimnim prilikama i postupcima), vožnjom vlaka (po segmentu upravljanja vožnjom vlaka i ovlaštenjem strojovođe) te nadzora strojovođa.

Pregledom je obuhvaćeno trgovačko društvo HŽ Infrastruktura d.o.o. te HŽ Cargo d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., Rail Cargo Croatia d.o.o. i Train Hungary Maganvasut Kft., Podružnica Zagreb.

Navedenim pregledima nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci.

Vučna željeznička vozila

Iz područja nadzora vučnih željezničkih vozila obavljena su 4 inspekcijska nadzora, odnosno 288 inspekcijskih pregleda, od toga:

- 9 pregleda upravljanja održavanjem vučnih vozila,
- 9 pregleda ovlaštenih održavatelja vučnih vozila,
- 135 pregleda tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa i
- 135 pregleda natpisa i oznaka na željezničkom vozilu.

Inspekcijski pregledi upravljanja preventivnim i korektivnim održavanjem vučnih vozila provedeni su u tvrtkama HŽ Cargo d.o.o., HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., Pružne građevine d.o.o., PPD Transport d.o.o., Rail Cargo Carrier - Croatia d.o.o., Rail & See d.o.o. i Train Hungary Maganvasut Kft., Podružnica Zagreb, a istima je bilo obuhvaćeno:

- HŽ Cargo d.o.o. - 168 vučnih vozila od toga: 44 električne lokomotive i 102 dizel lokomotive,
- HŽ Infrastruktura d.o.o. - 80 motornih vozila za posebne namjene,
- HŽ Putnički prijevoz d.o.o. - 185 vučnih vozila od toga: 41 električna lokomotiva, 23 dizel lokomotive, 43 EMV i 78 DMV,
- Pružne građevine d.o.o. - 95 motornih vozila za posebne namjene,
- PPD Transport d.o.o. - 15 vučnih vozila,
- Rail Cargo Carrier - Croatia d.o.o. - 15 vučnih vozila,
- Rail & See d.o.o. - 3 vučna vozila,
- Train Hungary Maganvasut Kft., Podružnica Zagreb - 7 vučnih vozila.

Inspekcijski pregledi provođenja tehnološkog postupka održavanja vučnih vozila obavljeni su kod ovlaštenih održavatelja Končar-Električna vozila d.d. (2), Pružne građevine d.o.o. (1), RŽV Čakovec d.o.o. (1), TŽV Gredelj d.o.o. (2) i TSŽV (3).

Inspekcijski pregledi tehničke ispravnosti vučnih vozila u tijeku prometa obavljeni su kod željezničkih prijevoznika HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., PPD Transport d.o.o., Rail Cargo Carrier - Croatia d.o.o., Rail & See d.o.o., Train Hungary Maganvasut Kft., Podružnica Zagreb, Transagent Rail d.o.o. i SŽ - Tovarni promet d.o.o., Podružnica Rijeka te su pregledana slijedeća vučna vozila:

- 10 EMV serije 6111,
- 11 EMV serije 6112,
- 20 DMV serije 7121,
- 23 DMV serije 7122,
- 2 DMV serije 7123,
- 5 EL serije 0400,
- 2 EL serije 0430,
- 2 EL serije 0441,
- 1 EL serije 0472,
- 3 EL serije 1063,
- 30 EL serije 1141,
- 3 EL serije 1142,
- 3 EL serije 1116,
- 1 EL serije 1541,
- 4 EL serije 6193,
- 1 DEL serije 1223,
- 4 DEL serije 2041,

- 3 DEL serije 2044,
- 3 DEL serije 2062,
- 2 DHL serije 2132.

Inspekcijskim pregledom 135 vučnih vozila u tijeku prometa utvrđene su neispravnosti:

- a) Kvar opreme i uređaja (22) te su poduzete mjere na licu mjesta kako slijedi:
 - Razlika u struji vuče i kočenja na VM na 2 EL 1141 – upućeni su na IP u radionicu,
 - Požar na PJUT-a na EL 1141 – upućen je na IP u radionicu,
 - Uređaja za pjeskarenje postolja B na EL 1141 – upućen je na IP u radionicu,
 - Auto-stop uređaja na EMV 6111 – upućen je na IP u radionicu,
 - Uređaja za pjeskarenje na 3 DMV 7121 – upućeni su na IP u radionicu,
 - Klima uređaja na 3 DMV 7122 – upućeni su na IP u radionicu,
 - Manometar / termometar DM na 10 DMV 7121 i 7122 – upućeni su na zamjenu novim na IP-u u radionici,
 - Ulaznih vrata na DMV 7121 – upućen je na IP u radionicu.
- b) Ravna mjesta na kotačima na 5 EMV (4 serije 6112 i 1 serije 6111) – upućeni su na kontrolni pregled u radionicu i popravak profila kotača ako je to potrebno.

Natpisi i oznake na 4 EMV serije 6111 prekrivene grafitima – upućeni su u radionicu na čišćenje i ponovno opisivanje.

Na 2 DEL utvrđen je istek roka periodičnog pregleda aparata za gašenje požara – isti su zamijenjeni na licu mjesta.

Vučena željeznička vozila

Iz područja nadzora vučenih željezničkih vozila obavljena su 4 inspekcijska nadzora, odnosno 160 inspekcijskih pregleda, od toga:

- 52 inspekcijska pregleda tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu (ukupno 888 vučenih vozila)

- 74 teretna vagona Republike Srpske i FBIH serije E,
- 1 teretni vagon Republike Srpske i FBIH serije R,
- 22 teretna vagona Slovenskih željeznica serije T,
- 9 teretnih vagona Slovenskih željeznica serije S,
- 1 teretni vagon Slovenskih željeznica serije R,
- 3 teretna vagona Slovenskih željeznica serije H,
- 24 teretna vagona Rail Cargo Austria serije F,
- 12 teretnih vagona Rail Cargo Hungary serije E,
- 23 teretnih vagona Rail Cargo Hungary serije R,
- 9 teretnih vagona Rail Cargo Hungary serije L,
- 10 teretnih vagona Čeških željeznica serije S,
- 12 teretnih vagona Čeških željeznica serije T,
- 23 teretna vagona Slovačkih željeznica serije T,
- 17 teretni vagon Slovačkih željeznica serije R,
- 2 teretna vagona Slovačkih željeznica serije S,
- 14 vagon cisterni Slovačkih željeznica serije Z

- 20 teretnih vagona Deutsche Bahna serije F,
 - 3 teretna vagona Mađarskih željeznica serije E,
 - 10 teretnih vagona DB, Čeških i Slovačkih željeznica serije E,
 - 186 teretnih vagona HŽ Cargo serije T,
 - 28 teretnih vagona HŽ Cargo serije F,
 - 21 teretnih vagona HŽ Cargo serije H,
 - 2 teretna vagona HŽ Cargo serije K,
 - 89 vagon cisterni INA serije Z,
 - 6 vagon cisterni Njemačkog prijevoznika serije Z
 - 16 vagon cisterni HŽ Cargo serije Z,
 - 26 teretnih vagona HŽ Cargo serije R,
 - 3 teretna vagona HŽ Cargo serije S,
 - 9 teretnih vagona HŽ Cargo serije L,
 - 27 teretnih vagona HŽ Cargo serije U,
 - 157 teretnih vagona HŽ Cargo serije E,
 - 17 teretnih vagona Cargo Poljska serije E,
 - 7 putnička vagona HŽPP (serija A,B,AB),
 - 5 putnička vagona Slovenskih željeznica (serije B i AB).
- 4 nadzora održavatelja vučenih vozila,
 - 52 inspekcijska pregleda održavanja,
 - 52 inspekcijskih pregleda natpisa i oznaka na željezničkim vozilima.

Tijekom obavljanja inspekcijskog pregleda nisu utvrđeni nedostaci - nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje propisanih mjera.

Pregledom su obuhvaćeni željeznički prijevoznici i održavatelji vučenih vozila.

Inspekcijski pregled tehničke ispravnosti vučenih vozila u prometu obavljen je nad željezničkim prijevoznicima HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o., Slovenske željeznice (Putniški i tovorni promet), Slovačke željeznice, DB, Željeznice Republike Srpske, Željeznice Federacije BiH, INA Industrija nafte, Češke željeznice, RCA, RCH, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Inspekcijski pregled održavatelja vučenih vozila obavljen je u društvima Održavanje vagona d.o.o. i RŽV Bjelovar.

Izvršno osoblje

Iz područja nadzora izvršnog osoblja obavljeno je 5 inspekcijskih nadzora, odnosno 126 inspekcijskih pregleda, koji su se odnosili na:

- stručnu osposobljenost,
- zdravstvenu sposobnost,
- poučavanje,
- trajanje radnog vremena u smjeni,
- upravljanje vožnjom vlaka,
- psihofizičku sposobnost te
- sustav upravljanja sigurnošću.

Inspekcijskim pregledima kod željezničkih prijevoznika je obuhvaćeno 1.200 izvršnih radnika (od toga 600 strojovođa).

Kod upravitelja infrastrukture pregledom je obuhvaćeno 2.400 izvršnih radnika.

Prilikom obavljanja inspekcijskih pregleda utvrđene su nepravilnosti vezane uz prisutnost alkohola u organizmu izvršnih radnika na radnom mjestu i nezaustavljanje vlakova u službenim mjestima. Za iste su poduzete odgovarajuće mjere, odnosno izdano je **pet obaveznih prekršajnih naloga**.

Po drugim segmentima nisu utvrđene nepravilnosti koje bi zahtijevale poduzimanje odgovarajućih mjera.

Prijevoz opasnih tvari

U području opasnih tvari obavljena su 2 inspekcijska nadzora, odnosno 5 inspekcijskih pregleda, koji se odnose na poslove sigurnosnog savjetnika, privremeno skladištenje opasnih tvari te izvršno osoblje koje na bilo koji način sudjeluje u prijevozu opasnih tvari.

Navedenim pregledima nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci.

Prometno-upravljački i signalno-sigurnosni podsustav

Iz područja nadzora prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava obavljena su 4 inspekcijska nadzora, odnosno 99 inspekcijskih pregleda, od toga:

- 31 pregled funkcionalne ispravnosti vanjskog dijela signalno-sigurnosnog uređaja (signali, signalne oznake) iz upravljačnice vučnog vozila,
- 2 pregleda mehaničkih signalno-sigurnosnih uređaja (likovni signali) - pruga R201,
- 25 pregleda relejnih, elektrolejnih i elektroničkih signalno-sigurnosnih uređaja,

- 41 pregled telekomunikacijskih uređaja (željeznička vozila opremljena RD uređajem, T ormari).

Navedenim pregledima nisu utvrđene nepravilnosti i nedostaci.

Provedba posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku

Pored navedenog, a vezano uz suradnju na provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2018. godini Vlade, u razdoblju od travnja do rujna su obavljena sveukupno **83 inspekcijska nadzora** / pregleda opremljenosti željezničkih vozila aparatima za gašenje požara i ispravnosti kočnih umetaka na teretnim vagonima, te 1 informativni razgovor nad 10 subjekata željezničkog prometa u 30 kolodvora, na 2 dionice i u 3 čvorišta.

6. AUDITI SUSTAVA UPRAVLJANJA SIGURNOŠĆU KOD UPRAVITELJA INFRASTRUKTURE

Uredbom (EU) br. 1077/2012 od 16. studenog 2012. godine propisano je u preambuli, točka (5), da nakon izdavanja potvrde o sigurnosti ili rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, nacionalno tijelo nadležno za sigurnost (u ovom slučaju Agencija) mora osigurati mjere kojima se provjerava jesu li tijekom rada postignuti rezultati navedeni u rješenju o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom te nastavljaju li se ispunjavati svi zahtjevi, kako je propisano člankom 9. stavkom 3. točkom (b) i člankom 10. stavkom 5. Zakona. U smislu spomenute Uredbe i propisanih zahtjeva Agencija je u periodu od 23. travnja 2018. godine (kad je objavljen Plan i program audita) do 30. svibnja 2018. godine provodila opsežan **4. ciklus vanjskih audita sustava upravljanja sigurnošću** kod upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o., u kojem su zajedno s ravnateljem (kao vodećim auditorom), bili uključeni inspektori te djelatnici Uprave za željezničku infrastrukturu Agencije. Temeljni ciljevi audita bili su:

- utvrditi smjernice za razvoj i primjenu SMS-a koje će Agencija koristiti u sklopu ovog i narednih audita, a sukladno preporukama ERA-e – Upute za formiranje i primjenu sustava upravljanja sigurnošću na željeznici (engl. *Application guide for the design and implementation of Railway Safety Management System (ERA/GUI/01-2011/SAF)*);
- utvrditi stanje SMS-a na temelju analize učinkovitosti povezanih procesa kod upravitelja infrastrukture - HŽ Infrastruktura d.o.o. (IM), a sukladno Planu audita i ciljevima iz izdanog rješenja – uvjerenja o sigurnosti;
- dati preporuke za poboljšanja za daljnji razvoj i održavanje SMS-a.

U sklopu audita korišteni su sljedeći pravni akti relevantni za nadzor SMS-a:

- Zakon;
- Uredba (EU) 1169/2010/EU od 10. prosinca 2010. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje uvjerenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom;
- Uredba (EU) 1077/2012/EU od 16. studenog 2012. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi nadzora kojeg provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja potvrde o sigurnosti ili rješenja o sigurnosti.

Sukladno točki 4. Uredbe komisije (EU) br. 1077/2012 nacionalno tijelo nadležno za sigurnost ovlašteno je donositi tehnike nadzornih aktivnosti. U tom smislu Agencija je koristila tehnike audita sukladno metodologiji prema HRN EN ISO 9001:2015, što je uključivalo razgovore s osobama na raznim organizacijskim razinama uključujući prvenstveno Upravu (tijekom uvodnog i završnog sastanka), pregled dokumentacije i povezanih dokaza o učinkovitosti SMS-a kao i ispitivanja rezultata dobivenih od strane inspekcije i internih audita.

Audit tim Agencije provjeravao je sve elemente SMS-a sukladno Planu i programu audita koji je prije audita dostavljen auditiranoj strani. Nakon provedenog audita auditiranoj strani je dostavljen izvještaj s audita u kojem su navedene nesukladnosti i prijedlozi za poboljšanja **utemeljene na procjenama rizika i mjerama za ublažavanje utvrđenih i povezanih rizika**, koje je auditirana strana prihvatila u svojem Akcijskom planu nakon audita, a koji je sukladno propisanom roku dostavljen u Agenciju u cilju obrazlaganja poduzimanja potrebnih mjera za otklanjanje nesukladnosti te daljnjih poboljšanja SMS-a kod upravitelja infrastrukture. Temeljem tako dostavljenog akcijskog plana Agencija je pristupila izdavanju novog rješenja – uvjerenja o sigurnosti.

Poboljšanja utvrđena auditom i Akcijskim planom upravitelja infrastrukture su:

- pokretanje aktivnosti na izmjenama i dopunama Uputstva o ugrađivanju i održavanju tračnica i skretnica u dugačkim trakovima;
- izrada Upute o evidenciji i analizi puknuća tračnica, zavora, vezica i deformacija kolosijeka.

Pored upravitelja infrastrukture - HŽ Infrastruktura d.o.o, Agencija je u 2018. godini, u cilju izdavanja uvjerenja o sigurnosti - produljenje, sukladno Zakonu (članak 30. stavak 3.), provela odgovarajući obim audita SMS-a kod sljedećeg upravitelja infrastrukture u morskim lukama i robnim terminalima:

- Luka Šibenik d.o.o.

Audit koji je sukladno Zakonu proveden kod spomenutog upravitelja infrastrukture u morskoj luci daje rezultate te se kroz audite unaprjeđuje sustav upravljanja sigurnošću.

Primjenjujući odredbe Zakona kojima se uređuju postupci izdavanja uvjerenja o sigurnosti, nadzora ispunjenja propisanih uvjeta i zahtjeva te obavljanja djelatnosti upravitelja infrastrukture u morskim i riječnim lukama i robnim terminalima, Agencija je naišla na određene probleme zbog čega je mišljenje kako bi ovo područje trebalo detaljnije urediti, naročito u dijelu koji se odnosi na:

- Popis svih morskih i riječnih luka te robnih terminala na koje se odnosi Zakon, odnosno primjena uvjerenja o sigurnosti;
- Jasniju specifikaciju mjerodavnosti inspekcije vezano za spomenute upravitelje infrastrukture.

7. AUDITI SUSTAVA UPRAVLJANJA SIGURNOSTU KOD ŽELJEZNIČKIH PRIJEVOZNIKA

Uredbom Komisije (EZ) br. 1158/2010 od 9. prosinca 2010. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza propisano je na koji način Agencija ocjenjuje sposobnost željezničkog prijevoznika za ispunjavanje svih zahtjeva potrebnih za djelovanje općenito (Dio A) te na određenoj mreži za koju traži potvrdu na temelju ocjene svojeg sustava upravljanja sigurnošću (Dio B). Pored navedenog, Odlukom o uvjetima za izdavanje posebnog dijela potvrde o sigurnosti (Dio B) propisani su uvjeti koji su neophodni za obavljanje usluge prijevoza na siguran način na željezničkoj mreži Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 127/13).

U smislu spomenute Uredbe i propisanih uvjeta Agencija pokreće godišnje cikluse vanjskih audita sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika s općim ciljevima, kako slijedi:

- utvrditi smjernice za razvoj SMS-a koje će Agencija koristiti u sklopu kontinuiranih audita SMS-a, a sukladno preporukama ERA-e – Upute za formiranje i primjenu sustava upravljanja sigurnošću na željeznici (engl. *Application guide for the design and implementation of Railway Safety Management System (ERA/GUI/01-2011/SAF)*);
- utvrditi stanje i provođenje SMS-a na temelju analize učinkovitosti povezanih procesa kod svakog pojedinog željezničkog prijevoznika, a vezano za izdana rješenja o sigurnosti za željezničke prijevoznike, kako općeg dijela (Dio A), tako i posebnog dijela (Dio B) kojim prijevoznik mora udovoljiti specifičnim uvjetima sigurnosti zemlje članice;
- dati preporuke za poboljšanja za daljnji razvoj i održavanje SMS-a pojedinog prijevoznika **utemeljene na procjenama rizika i mjerama za ublažavanje utvrđenih i povezanih rizika**. Od prijevoznika se potom očekuje donošenje plana korektivnih radnji u svrhu poboljšanja i podizanja razine sigurnosti koji će Agencija ocijeniti te nadzirati njegovo provođenje.

Agencija kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost željezničkog prometa sukladno članku 4. Uredbe komisije (EU) br. 1077/2012 donosi tehnike nadzornih aktivnosti koje se koriste u procesu audita. U tom smislu provodi se proces audita, koji podrazumijeva razgovore s osobama na različitim razinama u organizaciji uključujući prvenstveno Upravu (tijekom uvodnog i završnog sastanka), pregled dokumentacije i povezanih dokaza o učinkovitosti SMS-a kao i ispitivanja sigurnosnih rezultata dobivenih od strane inspekcije i internih audita prijevoznika.

Auditori Agencije tijekom izvođenja audita ocjenjuju sukladnost SMS-a sa zahtjevima, karakteristikama i elementima koji su propisani Zakonom. Auditori se nadalje rukovode Uredbom Komisije (EZ) br. 1158/2010 od 9. prosinca 2010. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za ocjenu sukladnosti sa zahtjevima za dobivanje rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza i Uredbom (EU) 1078/2012 od 16. studenog 2012. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdavanja rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje.

U 2018. godini opisanom metodologijom provedeni su auditi kod sljedećih prijevoznika:

- HŽ Putnički prijevoz d.o.o.,
- HŽ Cargo d.o.o.,
- ENNA Transport d.o.o.,
- Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.,
- Train Hungary Maganvasut Kft, Podružnica Zagreb,
- SŽ - Tovorni promet d.o.o., Podružnica Rijeka,
- Rail&Sea d.o.o.
- Transagent RAIL d.o.o.

Nakon audita obavljani su završni sastanci s predstavnicima uprava navedenih prijevoznika tijekom kojih su auditori Agencije obrazložili prijedloge za poboljšanja, koje su željeznički prijevoznici prihvatili te poduzeli mjere kroz svoje akcijske planove za poboljšanje SMS-a.

U pogledu mogućih poboljšanja i daljnjeg razvoja sustava upravljanja sigurnošću auditori su u većini slučajeva ukazali na pravilan pristup i primjenu zajedničke sigurnosne metode za vrednovanje i procjenu rizika kako to propisuje provedbena uredba Komisije (EU) br. 402/2013 sa svim izmjenama.

U svrhu urednog ispunjavanja zakonske odredbe propisane Zakonom u čl. 134., koji propisuje rok ugradnje auto-stop uređaja na željeznička vozila s vlastitim pogonom, Agencija je konzultirala relevantne akcijske planove prijevoznika po tom pitanju i provedbu istih ili prema potrebi naglasila važnost i zatražila propisivanje takvog internog akta te njegovu provedbu.

U pogledu usklađenosti s nacionalnim podzakonskim aktima u većini slučajeva Agencija je ukazala na potrebu pridržavanja odredbi o održavanju željezničkih vozila, sukladno Pravilniku o željezničkim vozilima ("Narodne novine", br. 121/2015).

U provedbi audita Agencija koristi priliku gdje je potrebno te ukazuje predmetnom prijevozniku na nadolazeće promjene u nacionalnom zakonodavstvu vezane za primjenu 4. željezničkog paketa te posljedične promjene u radu odnosnih nacionalnih i EU institucija.

Agencija potiče željezničke prijevoznike na samostalno i kontinuirano poboljšavanje vlastitog sustava upravljanja sigurnošću te uz prijedloge za poboljšanja od strane Agencije, prijevoznici u svoje akcijske planove unose i vlastite inicijative za poboljšanje SMS-a. U većini slučajeva u prethodnom razdoblju su to planovi zapošljavanja stručnjaka na odgovornim mjestima vezanim za SMS te planovi kontinuiranog usavršavanja djelatnika. Uz navedeno, Agencija uspješno potiče razvoj i korištenje IT tehnologija i rješenja kod željezničkih prijevoznika koja posredno vode do ispunjenja dogovorenih ciljeva Tehničke specifikacije za interoperabilnost (TSI) u odnosu na podsustav telematskih aplikacija za teretni i putnički promet željezničkog sustava (TAF i TAP TSI-evi).

8. AUDITI SUBJEKATA NADLEŽNIH ZA ODRŽAVANJE

Uredbom komisije (EU) br. 445/2011 (u daljnjem tekstu: Uredba) od 10. svibnja 2011. godine o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje teretnih vagona i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 653/2007 propisan je sustav davanja ovlaštenja subjektima **nadležnim za održavanje teretnih vagona**. Svrha je sustava davanja ovlaštenja osigurati dokaze da je subjekt nadležan za održavanje uspostavio svoj sustav održavanja i da je sposoban ispunjavati zahtjeve utvrđene u navedenoj Uredbi, kako bi zajamčio da je svaki teretni vagon, za čije je održavanje nadležan, u stanju za sigurnu vožnju.

Sukladno navedenoj Uredbi u čl. 6. i Prilogu II, Agencija je tijelo nadležno za davanje slijedećih ovlaštenja (engl. *ECM Certification Body EIN number HR/30/0018/001*):

1. Ovlaštenje subjekta nadležnog za održavanje (*ECM*).
2. Ovlaštenje za funkcije održavanja:
 - Razvoj održavanja (engl. *Maintenance development*),
 - Upravljanje održavanjem voznog parka (engl. *Fleet maintenance management*) i
 - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*).

Izdavanje ovlaštenja temelji se na ocjeni sposobnosti subjekta nadležnog za održavanje za ispunjenje mjerodavnih zahtjeva iz Priloga III Uredbe. Ono uključuje sustav nadzora kojim se osigurava dosljedno ispunjavanje propisanih zahtjeva nakon dodjele ECM ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje.

Agencija donosi odluku o davanju ovlaštenja najkasnije 4 mjeseca nakon što je subjekt nadležan za održavanje koji je podnio zahtjev dostavio sve potrebne informacije i sve eventualno dodatne informacije. Prije nego što dodjeli ovlaštenje, Agencija poduzima potrebnu ocjenu u prostoru ili prostorima subjekta nadležnog za održavanje. U smislu navedenog Agencija pokreće vanjske audite kod subjekta nadležnog za održavanje.

Svrha audita je utvrditi da subjekt nadležan za održavanje ispunjava zahtjeve i kriterije sukladno Uredbi. Audit tim Agencije ocjenjuje zahtjev za izdavanjem ovlaštenja subjektu nadležnom za održavanje sukladno zahtjevima i kriterijima utvrđenim u Prilogu III Uredbe te dogovora s auditiranim subjektom plan poboljšanja. Nakon provedenog audita izdaje se izvješće s provedenog audita, na osnovu kojega auditirani subjekt dostavlja akcijski plan. Temeljem ispunjenih zahtjeva i kriterija sukladno Uredbi i dostavljenog akcijskog plana Agencija pristupa izdavanju ovlaštenja.

Audit tim Agencije je imenovan Odlukom ravnatelja KLASA: 341-06/16-06/01, URBROJ: 387-02-16-2, 19. prosinca 2016. godine.

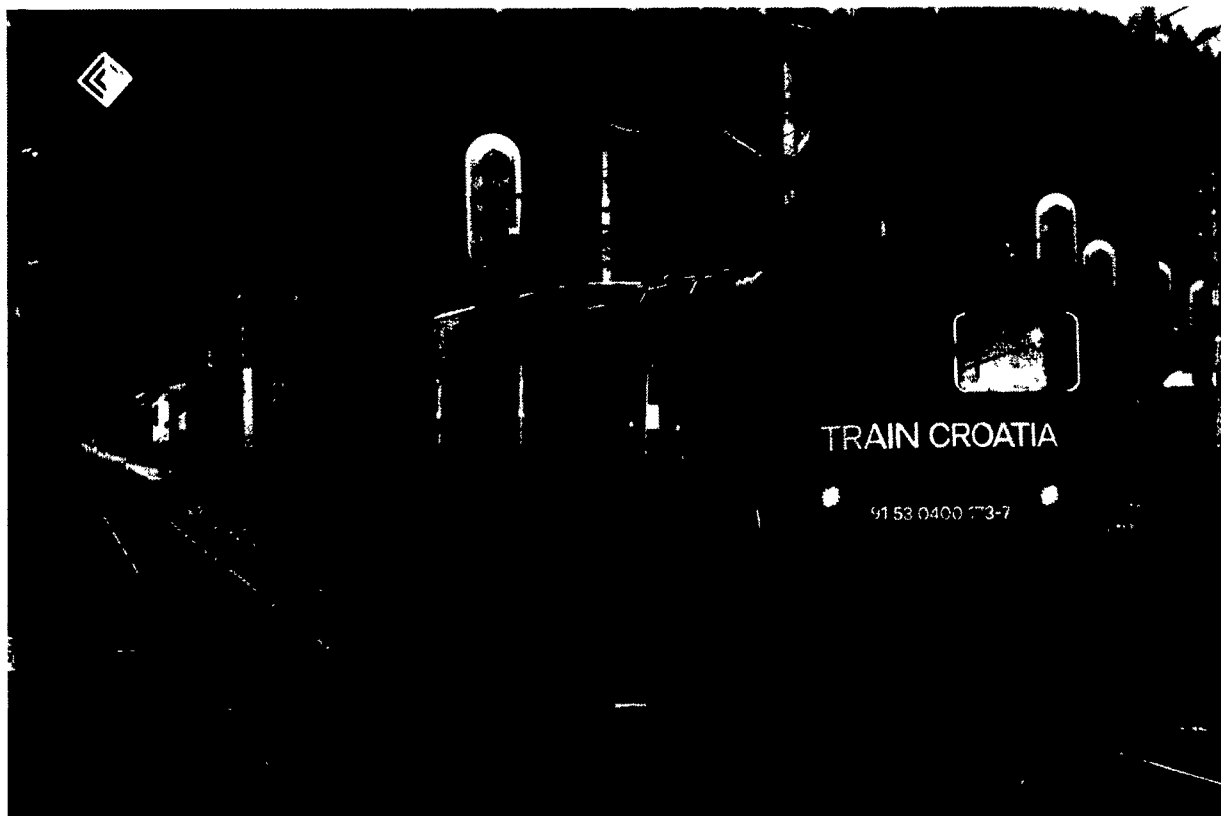
U 2018. godini provedeni su slijedeći certifikacijski/obnovljeno certifikacijski auditi:

- CIOŠ CARGO d.o.o - Subjekt nadležan za održavanje (*ECM*),
- PPD TRANSPORT d.o.o. za prijevoz tereta - Subjekt nadležan za održavanje (*ECM*),
- Remont i proizvodnja željezničkih vozila d.o.o. - Upravljanje održavanjem voznog parka (engl. *Fleet maintenance management*) i Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*),
- Održavanje vagona d.o.o. - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*).

U 2018. godini provedeni su slijedeći nadzorni auditi:

- HŽ Cargo d.o.o - Subjekt nadležan za održavanje (*ECM*),
- Održavanje vagona d.o.o. - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*),

- Radionica željezničkih vozila Čakovec d.o.o. - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*),
- Tehnički servisi željezničkih vozila d.o.o. - Izvođenje održavanja (engl. *Maintenance delivery/workshops*).

9. IZVJEŠĆE O FINACIJSKOM POSLOVANJU AGENCIJE

FINACIJSKI PLAN

Financijski plan Agencije za 2018. godinu donesen je sukladno proračunskim propisima kao dio Financijskog plana Ministarstva. Državni proračun Republike Hrvatske za 2018. godinu ("Narodne novine", broj 124/17) donio je Hrvatski sabor na sjednici 30. studenog 2017. godine u kojemu je objavljen Financijski plan Agencije u iznosu od 5.712.000 kn. Izmjenama i dopunama Državnog proračuna za 2018. godinu u prosincu 2018. godine ("Narodne novine", broj 108/18) Agencija je ostvarila uštede u iznosu od 627.000 kn čime su raspoloživa sredstva rebalansirana na iznos od 5.085.000 kn. Zbog proračunskih preraspodjela 20. prosinca 2018. godine, Agencija je, u okviru zakonskih mogućnosti, otpustila dodatnih 57.000 kn te u konačnici ostvarila proračun u iznosu od 5.028.000 kn.

U konačnici, Financijski plan Agencije za 2018. godinu utvrđen je i osiguran u iznosu od 5.028.000 kn i na pozicijama kako slijedi:

Razdjel: 065 – Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
 Glava: 06551 – Agencije u prometu i infrastrukturi
 RKP: 45228 – Agencija za sigurnost željezničkog prometa
 Izvor: 11 – Državni proračun
 Program: 3118 – Razvoj i sigurnost kopnenog prometa
 Aktivnost: A840001 – Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa
 A840004 – Obveze po sudskim sporovima
 Projekt: K840002 – Informatizacija

Tablica 2 - Financijski plan za 2018. godinu

	Plan 2018. godine	Izvršenje 2018. godine	Izvršenje/plan (INDEKS)
45228 – Agencija za sigurnost željezničkog prometa	5.028.000 kn	4.783.841 kn	95,14 %
3118 – Razvoj i sigurnost kopnenog prometa	5.028.000 kn	4.783.841 kn	95,14 %
<i>A840001 – Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa</i>	<i>4.700.500 kn</i>	<i>4.553.974 kn</i>	<i>96,88 %</i>
<i>A840004 – Obveze po sudskim sporovima</i>	<i>162.000 kn</i>	<i>104.316 kn</i>	<i>64,39 %</i>
<i>K840002 - Informatizacija</i>	<i>165.500 kn</i>	<i>125.551 kn</i>	<i>75,86 %</i>

Izvršenje Financijskog plana Agencije u 2018. godini iznosilo je 4.783.841 kn što predstavlja 95,14 posto u odnosu na plan. Pregled plana i izvršenja Financijskog plana Agencije prikazan je u tablici 3 koja slijedi.

Tablica 3 - Pregled izvršenja Financijskog plana u 2018. godini

Izvor/ Program/ Podskupina	NAZIV	Plan 2018.	Izvršenje 2018.	Indeks Izvršenja (%)
1	2	3	4	4/3
11	RKP 45228 - AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA	5.028.000	4.783.841	95,14
A840001	Administracija i upravljanje Agencije za sigurnost željezničkog prometa	4.700.500	4.553.974	96,88
311	Plaće (Bruto)	2.780.500	2.775.220	99,81
312	Ostali rashodi za zaposlene	54.500	53.319	97,83
313	Doprinosi na plaće	480.000	477.338	99,45
321	Naknade troškova zaposlenima	329.000	304.383	92,52
322	Rashodi za materijal i energiju	118.000	91.322	77,39
323	Rashodi za usluge	702.500	651.729	92,77
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	1.000	0	0,00
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	200.000	186.231	93,12
343	Ostali financijski rashodi	2.000	18,31	0,92
372	Ostale naknade građanima i kućanstvima iz proračuna	10.000	6.675	66,75
383	Kazne, penali i naknade štete	10.000	0	0,00
422	Postrojenja i oprema	12.000	7.738	64,48
431	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	1.000	0	0,00
A840004	Obveze po sudskim sporovima	162.000	104.316	64,39
311	Plaće (bruto)	95.000	57.402	60,42
313	Doprinosi na plaće	14.000	9.873	70,52
323	Rashodi za usluge	19.000	10.500	55,26
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	15.000	12.445	82,97
343	Ostali financijski rashodi	19.000	14.095	74,18
K840002	Informatizacija	165.500	125.551	75,86
323	Rashodi za usluge	77.500	52.881	68,23
412	Nematerijalna imovina	63.000	56.165	89,15
422	Postrojenja i oprema	20.000	16.505	82,53
426	Nematerijalna proizvedena imovina	5.000	0	0

Kroz aktivnost A840001 izvršen je najznačajniji dio proračuna Agencije kojim su pokriveni troškovi rada zaposlenika, njihova službena putovanja, nabava nefinancijske imovine (oprema za rad) i drugi materijalni troškovi (uredski materijal, troškovi zakupa radnog prostora i vezani režijski troškovi, troškovi naknade za rad članova Upravnog vijeća).

Promatrano po strukturi, rashodi za zaposlene i rashodi za ostala materijalna prava zaposlenika činili su 79,28 posto rashoda u odnosu na ukupne rashode aktivnosti.

Drugu najzastupljeniju skupinu rashoda u aktivnosti čine materijalni rashodi s udjelom od 16,32 posto. Unutar ovih rashoda najznačajniji su rashodi za usluge od kojih rashodi za najam poslovnog prostora s izvršenjem od 433.289 kuna čine 66,48 posto rashoda za usluge. Agencija na to nije mogla značajnije utjecati.

Kroz aktivnost A840004 podmireni su troškovi po pravomoćnoj presudi za spor Pr-2592/15 – Potraživanje zaposlenika (3 zaposlenika Uprave za poslove inspekcije) zbog neisplate dijela plaće po ugovoru o radu iz 2014. godine. Utrošenim sredstvima podmireni su i vezani sudski troškovi, troškovi odvjetnika te sudske pristojbe.

Sporovi Pr-1562/16-3 – Potraživanja zaposlenika zbog premještanja na niže sistematizirano mjesto i Pr-2218/16-2 – Potraživanja zaposlenika zbog otkaza ugovora o radu nisu pravomoćno okončani stoga se izvršenje aktivnosti za njih temeljilo na pokrivanju troškova za usluge odvjetnika.

Za projekt K840002 u 2018. godini Agencija je sredstva prvenstveno koristila za povećanje razine sigurnosti informatičkog sustava, ali i osnaživanje sustava za učinkovito i sigurno vođenje Registra vozila i Registra strojovođa/centara za osposobljavanje/ispitivača. U tu svrhu izvršena je konverzija starog poslužitelja u virtualni te instaliran novi operacijski sustav. Korištena je usluga ažuriranja postojećih računalnih baza, nužnih za kvalitetnu informatičku podršku. Zbog isteka licence nabavljen je novi uređaj za firewall i trogodišnja licenca.

Ostala utrošena sredstva pokrila su troškova korištenje softverske aplikacije za izradu kartica strojovođa te sredstva za održavanje jedinstvenog poslovnog informatičkog rješenja za upravljanje dokumentacijom (DMS sustav).

Projekt se nije u potpunosti odvijao u skladu s planom i očekivanjima iz razloga što nije bilo novih zapošljavanja i u skladu s tim razmjerni planirani trošak realiziran je kao ušteda te je prenesen u planove za sljedeću proračunsku godinu.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Financijski izvještaji sastavljani su sukladno Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu ("Narodne novine", broj 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18) i u zakonskim rokovima predavani Financijskoj agenciji, Ministarstvu - Upravi za proračun i financije i Državnom uredu za reviziju. Upravno vijeće Agencije, sukladno članku 14. stavku 7. Zakona, nije imalo primjedbi na Godišnji financijski izvještaj za 2018. godinu.

PRIHODI I RASHODI

• Prihodi

- Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	4.783.849 kn
Ukupni prihodi	4.783.849 kn

• Rashodi

- Rashodi za zaposlene	3.388.075 kn
- Materijalni rashodi	1.306.000 kn
- Financijski rashodi	13.671 kn
- Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i dr.	6.675 kn

naknade

- Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine	56.165 kn
- Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	24.243 kn
Ukupni rashodi	4.794.829 kn

Prihodi se priznaju na temelju priljeva novčanih sredstava u izvještajnom razdoblju, a rashodi na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

BILANCA

• **Aktiva**

- Nefinancijska imovina	233.475 kn
- Financijska imovina	2.000 kn
Ukupna aktiva	235.475 kn

• **Pasiva**

- Obveze	343.504 kn
- Izvori financiranja	-108.029 kn
Ukupna pasiva	235.475 kn

Nefinancijska imovina = 233.475 kn: Proizvedena dugotrajna imovina povećana je za nabavu uredske opreme i namještaja za 24.243,11 kn, ali je zbog ispravaka vrijednosti ukupan indeks vrijednost imovine u odnosu na početak 2018. godine smanjen na 87,90 posto. Neproizvedena dugotrajna imovina povećana je za 56.165 kn za nabavu korisničkih licenci.

Financijska imovina na dan 31.12.2018. iznosi **2.000 kn**, i odnosi se na potraživanja za kazne po rješenjima željezničkih inspektora, a za koje su pokrenuti sudski sporovi s ciljem naplate istih.

Obveze na dan 31. prosinac 2018. godine u iznosu od **343.504 kn**, odnose se na obveze za prosinac 2018. koje su podmirene u siječnju 2019. (plaće i ostala materijalna prava zaposlenika, režijski troškovi, naknade za rad članova Upravnog vijeća i intelektualne usluge).

STRATEŠKI PLAN

U Strateškom planu Ministarstva za razdoblje 2018. - 2020. godine Agencija je provodila program u dijelu koji je povezan s Općim ciljem 1. *Održivi razvoj prometnog sustava*, Posebni cilj 1.4. *Razvijen sustav kopnenog prometa te kvalitetan nadzor cestovnog prometa, cestovne infrastrukture i žičara*, a način ostvarenja postavljenog posebnog cilja bio je 1.4.2. *Sigurnost kopnenog prometa*.

Tablica 4 - Strateški plan 2018.; Posebni cilj 1.4. Razvijen sustav kopnenog prometa te kvalitetan nadzor cestovnog prometa, cestovne infrastrukture i žičara

Opći cilj	1. Održivi razvoj prometnog sustava				
Posebni cilj	1.4. Razvijen sustav kopnenog prometa te kvalitetan nadzor cestovnog prometa, cestovne infrastrukture i žičara				
Program u državnom proračunu	3118 Razvoj i sigurnost kopnenog prometa 3112 Inspekcijski nadzor cestovnog prometa, cesta i žičara				
Način ostvarenja	Aktivnost/ projekt u državnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost (2018.)	Ostvarena vrijednost (2018.)
1.4.2. Sigurnost kopnenog prometa	A840001 - Administracija i upravljanje Agencije K840002 - Informatizacija A840004 – Obveze po sudskim sporovima	1.4.2.1. Broj inspekcijskih nadzora, pregleda i audita sustava upravljanja sigurnošću iz područja djelovanja Agencije	315	320	1.004*

*Značajno povećanje u odnosu na planirano rezultat je poboljšanja organizacije rada prema metodologiji propisanoj normom ISO 31000. Povećani opseg posla nije usporavao redovno poslovanje.

IZJAVA O FISKALNOJ ODGOVORNOSTI

U skladu sa Zakonom o fiskalnoj odgovornosti ("Narodne novine", broj 111/18) ravnatelj Agencije, temeljem popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, potpisao je Izjavu o fiskalnoj odgovornosti kojom je potvrdio da su se sredstva zakonito, namjenski i svrhovito koristila, te da je učinkovito i djelotvorno funkcionirao sustav financija, upravljanja i kontrola u okviru proračunski utvrđenih sredstava.

INVENTURA

Odlukom ravnatelja Agencije KLASA: 406-08/18-01/1, URBROJ: 387-02-17-1 od 28. studenog 2018. godine, proveden je popis imovine i obveza. Popisom računalne opreme, uredskog namještaja i ostale opreme nisu utvrđeni bilo kakvi manjkovi ili viškovi opreme. Obračun amortizacije izrađen je od strane ovlaštenog knjigovodstvenog servisa i pregledan od strane članova povjerenstva.

Na dan 31. prosinca 2018. godine stanje žiro računa i blagajne Agencije iznose 0,00 kn, a stanje obveza za prosinac 2018. iznosilo je 343.504 kn. Sve obveze podmirene su u siječnju 2019. godine.

10. STANJE SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG PROMETA U REPUBLICI HRVATSKOJ

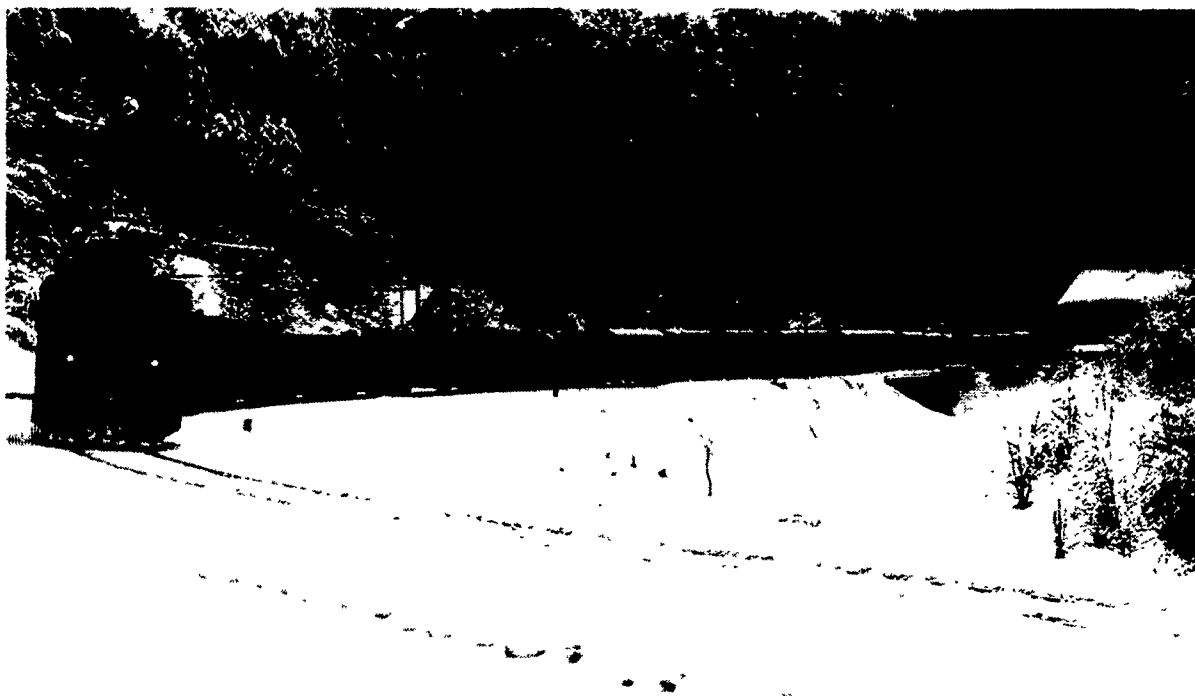
10.1 Izvješće o sigurnosti – zakonska osnova

Temeljem odredbe članka 26. stavka 1. Zakona upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici su obvezni svake godine Agenciji dostaviti izvješće o stanju sigurnosti u željezničkom prometu za prethodnu kalendarsku godinu.

Nadalje, temeljem stavka 2. istog članka Zakona, izvješće o sigurnosti mora sadržavati:

- podatke o ispunjavanju unutarnjih sigurnosnih ciljeva trgovačkog društva i rezultate planova sigurnosti;
- razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja i zajedničkih sigurnosnih pokazatelja utvrđenih u Prilogu 3. Zakona, u mjeri u kojoj se to odnosi na podnositelja izvješća;
- rezultate unutarnjeg nadzora sigurnosti;
- podatke o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom koje mogu biti od značaja za Agenciju.

Sukladno Prilogu 3. Zakona i njegovim definicijama te metodologiji¹ Agencije Europske unije za željeznice (ERA), Agencija je u daljnjoj analizi i razradi ovog izvješća o sigurnosti, posebno istaknula **ozbiljne nesreće** (engl. *serious accident*) te **značajne nesreće** (engl. *significant accidents*), kao i ostale podatke (posebno neke pretkazivače nesreća) za koje Agencija smatra da ih je potrebno istaknuti vezano za razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja.

¹ Prema ERA terminologiji, **ozbiljna nesreća** (engl. *serious accident*) predstavlja sudar vlakova ili iskliznuće vlakova, koje ima za posljedicu smrt najmanje jedne osobe ili teške ozljede pet ili više osoba ili veliku štetu od najmanje 2 mil. eura tj. slična nesreća s istim posljedicama, **značajna nesreća** (engl. *significant accident*) znači nesreću u kojoj je uključeno najmanje jedno vozilo u pokretu, što ima za posljedicu jednu smrtno stradalou osobu ili teško ozljeđenu osobu ili značajnu štetu na vozilima, tračnicama, ostaloj opremi uz tračnice ili okolišu ili veliki poremećaj u prometu. Pri tome su isključene nesreće u radionicama, skladištima i depovima.

Izvjешća o sigurnosti za 2018. godinu su podnijeli upravitelj infrastrukture – HŽ Infrastruktura d.o.o. i osam željezničkih prijevoznika, koji na teritoriju Republike Hrvatske posjeduju važeću potvrdu o sigurnosti izdanu od Agencije:

- HŽ Cargo d.o.o.,
- HŽ Putnički prijevoz d.o.o.,
- Transagent Rail d.o.o.,
- PPD Transport d.o.o. (ENNA Transport),
- Rail Cargo Carrier – Croatia d.o.o.,
- Train Hungary Maganvastu Kft, Podružnica Zagreb,
- SŽ - Tovorni promet d.o.o., Podružnica Rijeka,
- Rail&Sea d.o.o.

Prema podacima upravitelja infrastrukture – HŽ Infrastrukture d.o.o. dobivenih iz izvješća o sigurnosti za 2018. godinu, bilježi se **smanjenje broja izvanrednih događaja (ozbiljnih nesreća, nesreća i incidenata) u usporedbi s 2017. godinom za 15,3 %**. (Tablica 6, Slike 2 i 3).

U 2018. godini dogodilo se ukupno 18 ozbiljnih nesreća, što je u odnosu na 2017. godinu smanjenje za dvije nesreće (smanjenje za 10%), broj nesreća je u odnosu na isto razdoblje smanjen za sedam nesreća (smanjenje za 11,3%), dok je **broj incidenata je smanjen za 148 incidenata** (smanjenje od 15,7%).

Prema pregledu najvažnijih sigurnosnih pokazatelja, iskazanih prema ERA-a metodologiji, **došlo je do smanjenja značajnih nesreća** (25 značajnih nesreće za 2018. godinu u odnosu na 33 nesreće za 2017. godinu (Tablica 8), što je ujedno smanjenje u odnosu na petogodišnji prosjek od 16,1%). U odnosu na isto razdoblje došlo je do smanjenja usmrćenih za jednu osobu (što je iznad petogodišnjeg prosjeka za 16,3%), dok je teže ozljeđenih manje za 7 osoba (smanjenje u odnosu na petogodišnji prosjek za 56,3 %).

Od ukupno 20 usmrćenih osoba u 2018. godini (Tablica 8), na ŽCP-ima je usmrćeno 8 osoba (6 osoba smrtno je stradalo na ŽCP-ima osiguranim signalno-sigurnosnim uređajima, dok su 2 osobe smrtno stradale na ŽCP-ima osiguranim prometnim znacima i trokutom preglednosti), 2 osobe usmrćene su uslijed strujnog udara zbog penjanja na vagone, a 10 osoba usmrćeno je kao posljedica neopreznog kretanja uz prugu ili prelaska pruge na nedozvoljenim mjestima.

Treba naglasiti da se najveći broj incidenata u 2018. godini (od ukupno 797) dogodio kod podkategorije lom branika na ŽCP-ima (452), što je smanjenje od 13 % u odnosu na 2017. godinu (524), te puknuća tračnica (90), što je na razini broja iz 2017. godinu (89).

Prema pokazateljima koji se odnose na pretkazivače nesreća u 2018. godini treba istaknuti broj pukuća tračnica (90) koji je na razini brojke iz 2017. (89) te izbacivanje i druge deformacije kolosjeka (9) koje su za razliku od prošle godine znatno manje kad ih je zabilježeno 42. U 2018. zabilježeno je 2 ispada signalizacije u nesigurno stanje (u 2017. godinu nije bilo ispada).

10.2 Razvoj nacionalnih sigurnosnih pokazatelja

Nacionalne sigurnosne pokazatelje upravitelj infrastrukture, HŽ Infrastruktura d.o.o., iskazao je u svojem Izvješću o sigurnosti za 2018. godinu kroz tri kategorije izvanrednih događaja: ozbiljne nesreće, nesreće i incidenti² (Tablica 6). U Tablici 5 dat je prikaz ukupnog broja ozbiljnih nesreća u 2018. godini.

² Prema Zakonu *incident* je svaki događaj, osim nesreće i ozbiljne nesreće (značajne nesreće), povezan s odvijanjem željezničkog prometa koji utječe na sigurnost željezničkog sustava, *nesreća* je neželjeni ili nenamjerni iznenadni događaj ili iznenadni događaj ili slijed takvih događaja koji ima štetne posljedice, a koji može biti sudar, iskliznuće, nesreća na ŽCP-u i pješачkom prelazu preko pruge, nesreća s ljudskim žrtvama uzrokovana vozilom u pokretu, požar i drugo

Tablica 5 – Ukupan broj ozbiljnih nesreća u 2018. godini i uzroci nastanka istih

OZBILJNE NESREĆE	Ukupno - 2018	Osobni propust radnika HŽ Infrastrukture	Osobni propust radnika prijevoznika	Tehnički nedostatak na infrastrukturnim podsustavima	Tehnički nedostatak na vučnim i vučenim vozilima	Vremenska nepogoda	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje putnika	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje korisnika ŽCP-a	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje neovlaštenih osoba	Nesmotreno ili zlonamjerno djelovanje trećih osoba
Sudar vlakova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iskliznuće vlaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ozbiljne nesreće na ŽCP-ima	7	0	0	0	0	0	0	7	0	0
Nesreće osoba koje su prouzročila željeznička vozila u pokretu	9	0	0	0	0	0	0	0	9	0
Sudar ili iskliznuće pri manevriranju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sudar ili iskliznuće željezničkih vozila za posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Požari ili eksplozije na željezničkim vozilima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Druge ozbiljne nesreće	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0
UKUPNO:	18	0	0	0	0	0	0	7	11	0

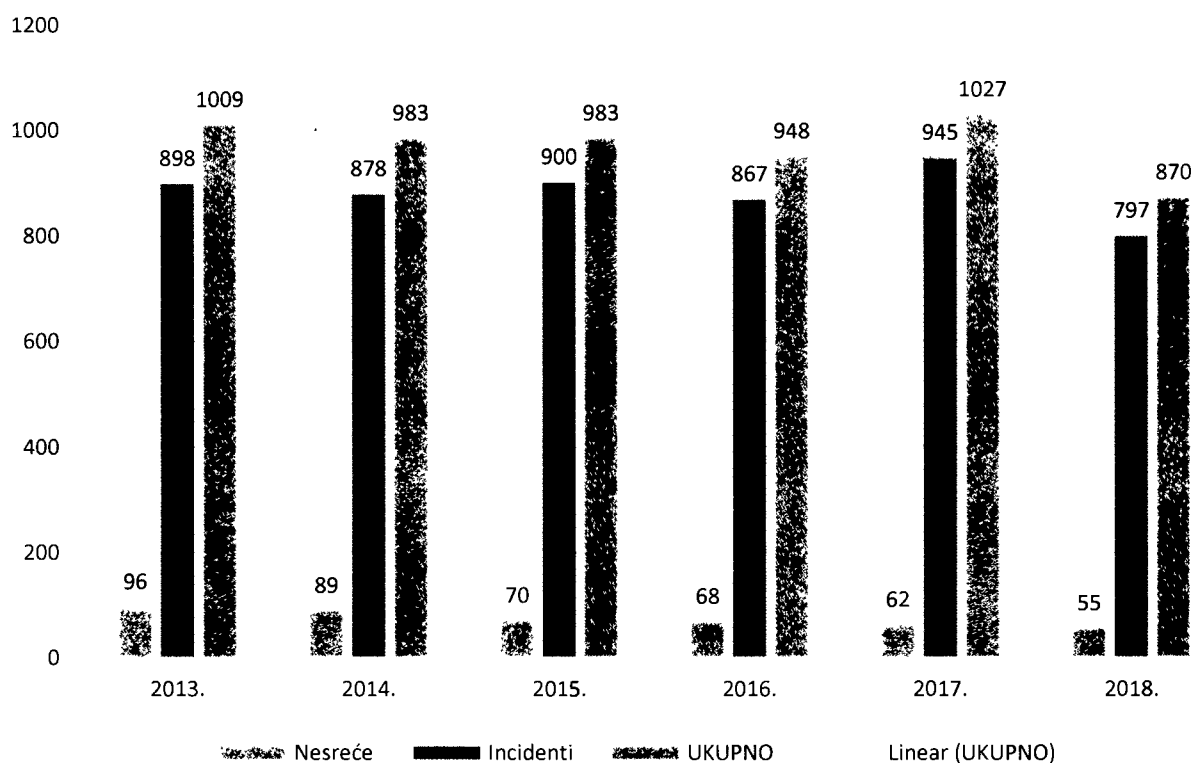
Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2018. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Tablica 6 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja u periodu od 2013. do 2018. – izvanredni događaji

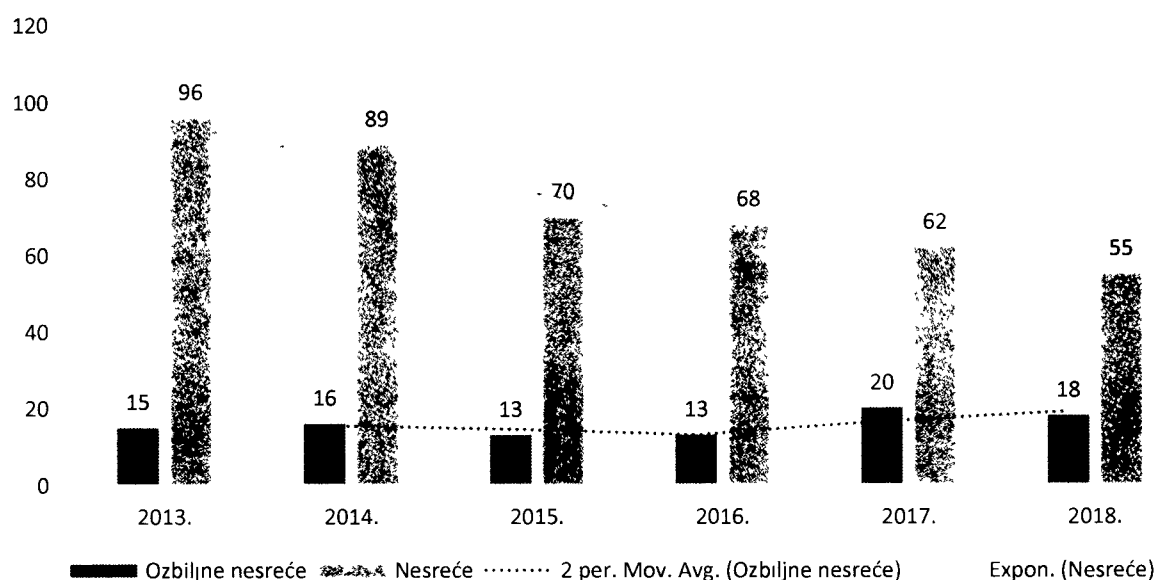
Kategorija izvanrednih događaja	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	Prosjeak 2012.-2018.	(2018/Prosjeak)x 100	2018./2017.
Ozbiljne nesreće	15	16	13	13	20	18	15	116,9	90,0
Nesreće	96	89	70	68	62	55	77	71,4	88,7
Incidenti	898	878	900	867	945	797	898	88,8	84,3
UKUPNO	1009	983	983	948	1027	870	990	87,9	84,7

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2018. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Slika 2 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja za period 2013.-2018. – incidenti i nesreće (prema Tablici 6)

Slika 3 – Pregled nacionalnih sigurnosnih pokazatelja za period 2013.-2018. – ozbiljne nesreće i nesreće (prema Tablici 6)

10.3 Razvoj zajednički sigurnosnih pokazatelja

Razvoj zajedničkih sigurnosnih pokazatelja prati se prema metodologiji ERA-e (Tablica 8). Ovi pokazatelji iskazani su s naslova značajnih nesreća za 2018. u Tablici 7, u kojoj su sadržane kategorije značajnih nesreća te njihov ukupan i relativan broj. Relativan broj nesreća iskazan je u odnosu na ostvarene vlak – kilometre.

Tablica 7 – Ukupan i relativan broj (prema vlak-kilometrima) značajnih nesreća za 2018.

ZNAČAJNE NESREĆE	Ukupan broj	Relativan broj (prema vlak-kilometrima)
Sudar vlaka sa željezničkim vozilom	0	0
Sudar vlaka s preprekom unutar slobodnog profila	0	0
Iskliznuća vlaka	2	9,4E-08
Nesreće na ŽCP-ima, uključujući nesreće u kojima sudjeluju pješaci na ŽCP-ima	12	5,6E-07
Nesreća osoba koje uključuju željezničko vozilo u pokretu, osim samoubojstva i pokušaja samoubojstva	10	4,7E-07
Požar u željezničkom vozilu	0	0
Ostalo	1	4,7E-07
UKUPNO:	25	-

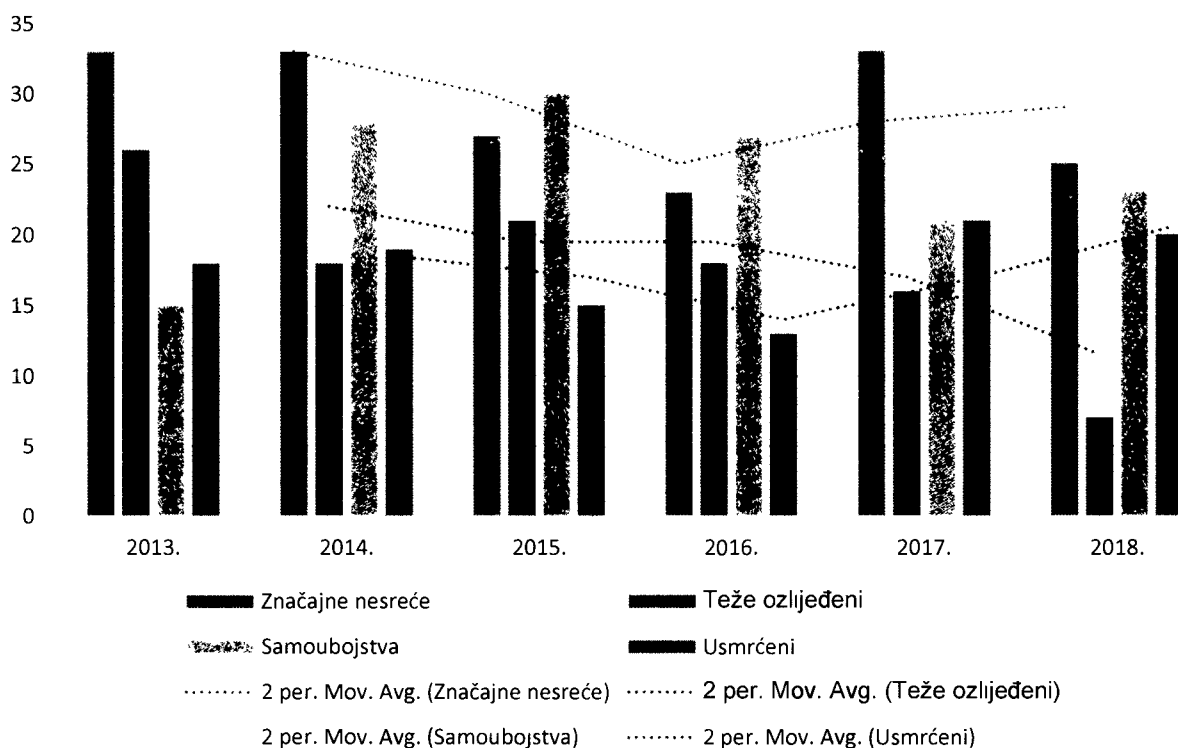
Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2018. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Tablica 8 – Pregled najvažnijih zajedničkih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2013.-2018. godine (sukladno ERA metodologiji)

Godina	Značajne nesreće	Teže ozlijeđeni	Samoubojstva	Usmrćeni
2013.	33	26	15	18
2014.	33	18	28	19
2015.	27	21	30	15
2016.	23	18	27	13
2017.	33	16	21	21
2018.	25	7	23	20
Prosjek 2013.-2017.:	29,8	19,8	24,2	17,2
$((2018/prosjek)-1) \times 100$	-16,1	-64,6	-5,0	16,3
$((2018/2017)-1) \times 100$	-24,2	-56,3	9,5	-4,8

Izvor: Izvješće o sigurnosti za 2018. godinu, HŽ Infrastruktura d.o.o.

Slika 4 – Pregled najvažnijih sigurnosnih pokazatelja za razdoblje 2013.-2018. godine (sukladno ERA metodologiji – prema Tablici 8)

U 2018. godini smrtno je stradalo 20 osoba, što je u odnosu na 2017. godinu smanjenje za jednu smrtno stradalu osobu (-4,8%), a u odnosu na petogodišnji prosjek povećanje za 16,3% (smanjenje u odnosu 2017. kad je bilo povećanje prosjeka za 28%). Pored toga bilježimo 2 samoubojstva više u odnosu na 2017., no to je ipak za 5% manje u odnosu na petogodišnji prosjek. Nadalje, teže ozlijeđenih je 9 manje u odnosu na 2017., što predstavlja smanjenje za 56,3 %, a u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za čak 64,6 %. I na kraju, bilježi se i **smanjenje značajnih nesreća u odnosu na 2017. za 8 osam nesreća (-24,2%)**, što je u odnosu na petogodišnji prosjek smanjenje za 16,1%. (Tablica 10, Slika 5).

10.4 Ostali relevantni pokazatelji koji se odnose na sigurnost

I dalje u Republici Hrvatskoj su najveći sigurnosni problemi u željezničkom sustavu vezani uz željezničko-cestovne prijelaze. Prema podacima iz Izvješća o sigurnosti upravitelja infrastrukture za 2018. godinu navodi se broj aktivnih i pasivnih ŽCP-a. Jedna od mjera za povećanje sigurnosti ŽCP-a, pored mjera koja su vezane za razne akcije oko osvjećenja javnosti te podizanje sigurnosne kulture, svakako je ulaganje u aktivne ŽCP-e. Prema Tablici 9 vidljivo je da su ulaganja u ŽCP-e u periodu od 2015. do 2018. godine bila minimalna.

Tablica 9 – Broj željezničko – cestovnih prijelaza (2015.-2018.)

Vrsta ŽCP-a	2018.	2017.	2016.	2015.
a. Aktivni ŽCP-i	585	565	565	553
Ručni	194	196	196	205
Automatski s upozorenjem korisnika	91	92	92	91
Automatski sa zaštitom korisnika	300	277	277	257
Sa zaštitom pruge	0	0	0	0
b. Pasivni ŽCP-i	927	947	948	896
c. UKUPNO (a+b)	1512	1512	1513	1449

Pored razvijenosti ŽCP-a, kao jednog od značajniji pokazatelja sigurnosti željezničkog prometa, na ovom mjestu treba istaknuti i ostale važne pokazatelje koji utječu na sigurnost, pa tako želimo istaknuti i stalni trend povećanja prometa, što je svakako dobar pokazatelj ali ujedno traži povećanu brigu i daljnji razvoj sustava upravljanja sigurnošću. Prema podacima preuzetim s internet stranica Državnog zavoda za statistiku bilježi se zadnjih godina lagani trend rasta teretnog prometa u Republici Hrvatskoj (Tablica 10; Slika 5). Posljedica je to stalne liberalizacije tržišta, uvođenje novih prijevoznika kroz primjenu EU zakonodavstva, posebno vezano uz preuzimanje pravnog okvira 3. željezničkog paketa nakon ulaska Republike Hrvatske u sastav punopravnog članstva unutar Europske Unije. Teretni promet je 2018. u odnosu na 2017. godinu porastao za oko 6%, a u odnosu na 2013. bilježimo povećanje za 32%. No, za razliku od teretnog prometa, putnički promet je stalnom padu i stagnaciji (2018. u odnosu na 2013. bilježi pada za 20%), što je zasigurno posljedica i sporije liberalizacije u tom dijelu prijevoza (za sada imamo samo jednog putničkog prijevoznika – HŽ Putnički promet d.o.o. za razliku od 8 teretnih prijevoznika u 2018. godini).

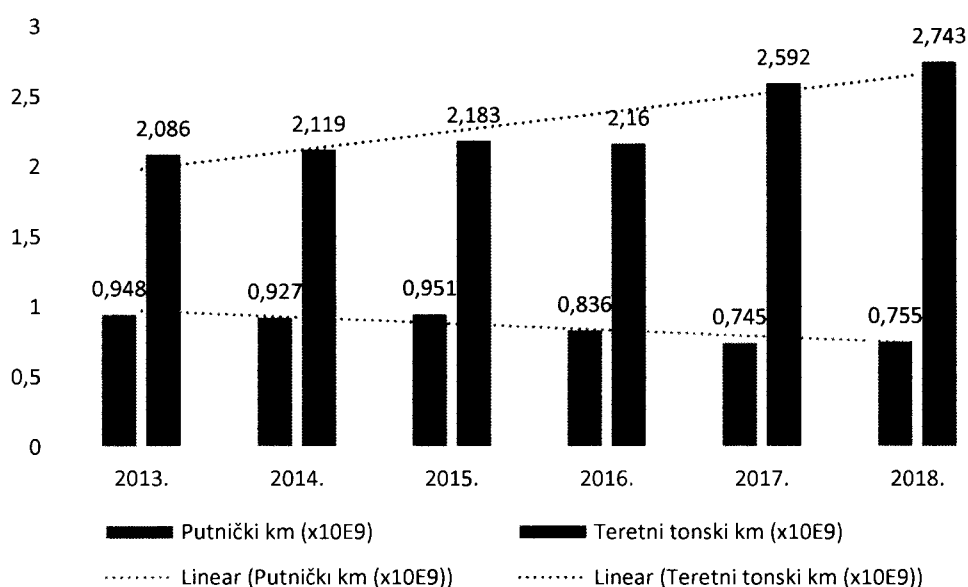
Iako ulaskom novih željezničkih prijevoznika bilježimo povećanje teretnog prometa, moramo biti svjesni da se puni kapaciteti prijevoznika ne mogu ostvariti, što je velikim dijelom posljedica **zastarijelih pruga na kojima su u cilju održavanja prihvatljive razine sigurnosti ograničene brzine**. Prema podacima koji su dobiveni od HŽ Infrastrukture d.o.o., Godišnjeg Izvješća za 2018. (Tablica 11; Slika 6), zamjetno je da se na 78% posto pruga u Republici Hrvatskoj vozi brzinama do 100 km/h, a tek na 10% pruga vozi se brzinama između 120 i 160 km/h.

Tablica 10 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju 2013. do 2018. godine

Godina	Putnički km (x10E9)	Teretni tonski km (x10E9)
2013.	0,948	2,086
2014.	0,927	2,119
2015.	0,951	2,183
2016.	0,836	2,16
2017.	0,745	2,592
2018.	0,755	2,743

Izvor: Državni zavod za statistiku (<http://www.dsz.hr>)

Slika 5 – Pregled putničkog i teretnog prijevoza u razdoblju od 2013. do 2018. godine (prema Tablici 10)

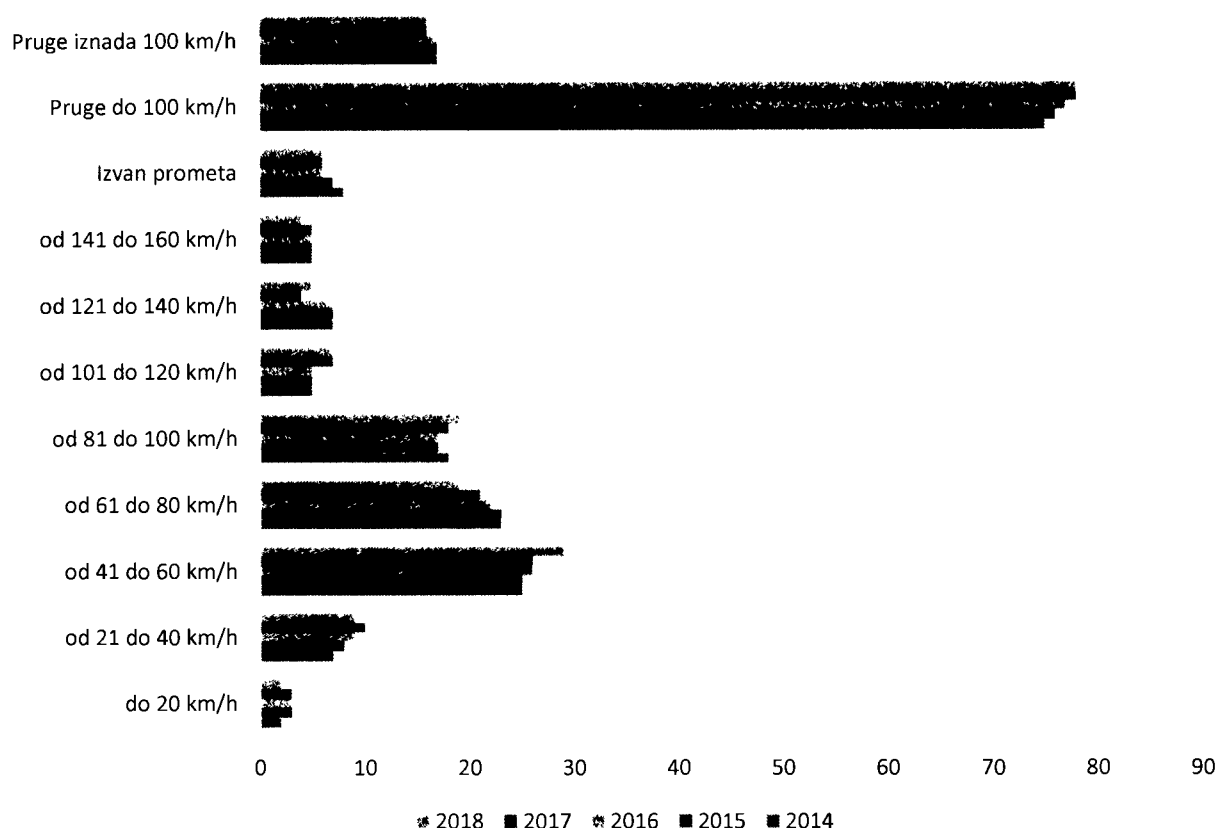

Tablica 11 – Pregled voznih brzina na mreži – HŽ Infrastruktura d.o.o.

Vozne brzine (%)	2014	2015	2016	2017	2018
do 20 km/h	2	3	3	3	2
od 21 do 40 km/h	7	8	9	10	9
od 41 do 60 km/h	25	25	26	26	29
od 61 do 80 km/h	23	23	22	21	19
od 81 do 100 km/h	18	17	17	18	19
od 101 do 120 km/h	5	5	5	7	7
od 121 do 140 km/h	7	7	7	4	5
od 141 do 160 km/h	5	5	5	5	4
Izvan prometa	8	7	6	6	6
Pruge do 100 km/h	75	76	77	78	78
Pruge iznad 100 km/h	17	17	17	16	16

Izvor: HŽ Infrastruktura d.o.o. - Godišnje izvješće za 2018. godinu

Slika 6 – Pregled voznih brzina na mreži HŽ – Infrastruktura d.o.o. za period 2014.-2018. (prema Tablici 11)

10.5 Podaci o nedostacima i nepravilnostima u odvijanju željezničkog prometa i upravljanju željezničkom infrastrukturom, koji su značajni za sigurnost

U ovom dijelu navodimo napravnosti, koje su primjećene nakon obavljenih unutarnjih kontrola željezničkog prometa od strane upravitelja infrastrukture i koje smatramo da su značajne za sigurnost:

- Na ŽCP-ima, kao najkritičnijim točkama na željezničkoj infrastrukturi, u 2018. godini dogodilo se sedam ozbiljnih nesreća i 30 nesreća, pri čemu je usmrćeno 8 osoba, a teško ozljeđeno 5 osoba. U cilju prevencije, osvješćivanje opće javnosti, osobito djece i mladih, HŽ Infrastruktura već gotovo dvadeset godina provodi edukativnu akciju "Vlak je uvijek brži". Akcija se provodi u školama diljem Republike Hrvatske te u sklopu Međunarodnog dana svjesnosti o opasnostima na ŽCP-ima (ILCAD);

- U 2018. godini dogodilo se 9 ozbiljnih nesreća i jedna nesreća uzrokovana željezničkim vozilom u pokretu, pri čemu je usmrćeno 10 osoba, a teško je ozljeđena jedna osoba. U 2017. godini dogodilo se 13 ozbiljnih nesreća i 7 nesreća, pri čemu je usmrćeno 13 osoba, a teško je ozljeđeno 5 osoba, tako da je u **2018. došlo do značajnog smanjenja takvih događaja (za oko 50%)**. Najčešći uzrok su nedisciplinirani i nesavjesni ljudi koji se kreću uz prugu ili prelaze istu na nedozvoljenim mjestima. U mjesecu svibnju 2018. godine HŽ Infrastruktura donijela je akcijski plan sa ciljem smanjenja ovakvih događaja.

- Opremanje svih željezničkih vozila za posebne namjene koja nemaju ugrađeni uređaj za automatsku zaštitu vlaka (autostop uređaj; rok sukladno članku 134. Zakona) provedeno je u 2018. na razini od 75%, odnosno u 60 željezničkih vozila posebne namjene opremljena su autostopom. Ostatak, tj. neraealizirani dio (19 vozila za posebne namjene) odnosi se na vozila koja su na redovitom popravku, a u sklopu kojeg će se obaviti ugradnja.

Upravitelj infrastrukture, HŽ Infarstruktura u svom izvješću za 2018. navodi da je u izvještajnom razdoblju dosljedno provodio unutarnje kontrole prema Uredbi Komisije (EU) br. 1078/2012 od 16. studenoga 2012. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za kontrolu koju će primjenjivati željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture nakon izdanog rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom i rješenja o sigurnosti za obavljanje usluga željezničkog prijevoza te subjekti nadležni za održavanje (u nastavku: Uredba 1078/2012). Sukladno tako provedenim kontrolama upravitelj infrastrukture je u 2018. godine uspostavio više akcijskih planova te realizirao niz preventivnih i korektivnih radnji, kao što su:

- otklanjanje neusklađenosti vezano za ispad signalizacije SS uređaja u nesigurno stanje od 25. studenog 2016. godine nakon ugradnje dodatnih sklopova za filtriranje modula ATF na 5 ŽCP-a,
- sklapanje ugovora o međusobnim pravima i obvezama između upravitelja infrastrukture, vlasnika/posjednika/koncesionara industrijskog kolosjeka i željezničkog prijevoznika i Pristupne izjave tom Ugovoru sukladno članku 72. stavku 5. Zakona,
- provedba akcijskog plana vezano za puknuće tračnica od dana 15. ožujka 2017. godine,
- provedba akcijskog plana vezana uz deformacije kolosjeka od 15. studenog 2017. godine,
- provedba akcijskog plana vezanog uz postavljanje predmeta uz prugu od 26. veljače 2018. godine,
- provedba akcijskog plana vezano za ulazak u zonu opasnosti kontaktne mreže od 13. ožujka 2018. godine,
- provedba akcijskog plana vezana uz nesreće prouzrokovane željezničkim vozilom u pokretu od 10. svibnja 2018. godine.

Pored prije spomenutih aktivnosti vezanih uz unapređenje sigurnosti željezničkog prometa, koje su istaknute u akcijskim planovima i analizi njihovog izvršenja, treba istaknuti da je u prethodnoj godini upravitelj infrastrukture poboljšao svoje postupke i primjenu Uredbe (EU) br. 402/2013 od 30. travnja 2013. godine o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 352/2009 (u nastavku: Uredba 402/2013) te je u svojem Izvješću o sigurnosti za 2018. godinu naveo zapisnike o utvrđivanju relevantnosti i značaju organizacijskih i tehničkih promjena. U sklopu provedenih aktivnosti upravitelj infrastrukture kao predlagatelj nije u izvještajnom razdoblju Agenciji kao nacionalnom tijelu za procjenu (engl. Assessment Body - AsBo) podnio niti jedan zahtjev vezano za neovisnu procjenu pravilne primjene postupaka upravljanja rizikom opisanog u Prilogu I Uredbe 402/2013 i rezultata te primjene. Sukladno članku 4. Uredbe 402/2013 predlagatelj je obvezan proučiti mogući učinak promjena na sigurnost željezničkog sustava. Ako promjena ne utječe na sigurnost, ne mora primijeniti postupak upravljanja rizikom opisanom u članku 5. Uredbe 402/2013.

10.6 Zaključna ocjena stanja sigurnosti

Sukladno Zakonu, svi željeznički prijevoznici i upravitelji infrastrukture dostavili su Agenciji na vrijeme svoja izvješća o sigurnosti za 2018. godinu. Prema pokazateljima iz izvješća, a na temelju svih provedenih analiza, može se zaključiti da je stanje sigurnosti u Republici Hrvatskoj zadovoljavajuće i bilježi trend poboljšanja kod svih sigurnosnih pokazatelja.

Bilježi se smanjenje broja izvanrednih događaja (ozbiljne nesreće, nesreće i incidenti), što predstavlja **trend poboljšanja razvoja nacionalnih sigurnosnih pokazatelja** (Tablica 6, Slike 2 i 3). Sukladno tome se bilježi i **trend poboljšanja zajedničkih sigurnosnih pokazatelja** (Tablica 8, Slika 4), koji se prate sukladno ERA metodologiji.

Treba istaknuti da su zamjetna poboljšanja u razvoju sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te unapređenja u sustavima subjekata nadležnih za održavanje (ECM). U tom sklopu treba istaknuti poboljšanja kod primjene Uredbe 402/2013 i procjena rizika te primjene zajedničke sigurnosne metode prema Uredbi 1078/2012, koju upravitelji infrastrukture i željeznički prijevoznici moraju primjenjivati u sklopu unutarnjih kontrola i nadzora svojeg sustava upravljanja sigurnošću.

Navedena poboljšanja su, pored povećanja organizacijskih sposobnosti dionika u željezničkom sustavu vezanih za sigurnost, neizostavno posljedica i stalnih nadzora i inspekcija Agencije koja su povećana unatrag zadnje dvije godine (vidi Tablicu 12), a posebno vezano za povećani broj audita SMS-a, ECM-a te posebno inspeksijskih pregleda i nadzora.

Pored kvalitetnih indikatora poboljšanja sigurnosti i njihovih pokazatelja, u željezničkom sustavu **ima još uvijek puno prostora za poboljšanja**, a koje s obzirom na prepoznate rizike Agencija analizira u kontekstu ovog izvješća.

I dalje **najveći sigurnosni rizici na željeznicama u Republici Hrvatskoj prisutni su željezničko-cestovni prijelazi** na kojima se u 2018. dogodilo 7 ozbiljnih nesreća (od 18 ukupno) i 30 nesreća (od 55 ukupno), na kojima je smrtno stradalo 8 osoba (45% od ukupnog broja usmrćenih) te **nesreće koje uzrokuju željeznička vozila u pokretu**, u sklopu kojih se u 2018. dogodilo 9 ozbiljnih nesreća (od 18 ukupno) i 1 nesreća (od 55 ukupno), gdje je smrtno stradalo 10 osoba (50% od ukupnog broja usmrćenih).

Za kraj je potrebno reći da se, pored svih kvalitetnih preventivnih mjera i aktivnosti koje se provode na unapređivanju sigurnosti željezničkog prometa od strane Agencije i od strane upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, subjekata nadležnih za održavanje i ostalih dionika u željezničkom sustavu, problem sigurnosti i dalje, jednim dijelom, rješava na način da se **smanjuju i ograničavaju brzine te smanjuje propusna moć pruga**, a što je sve **posljedica zastarijele željezničke infrastrukture i njenog povećanog održavanja**.

11. PREGLED AKTIVNOSTI AGENCIJE

11.1 Rad Upravnog vijeća

Upravno vijeće Agencije u 2018. godini održalo je 4 sjednice na kojima je raspravljalo o pitanjima važnim za obavljanje poslova iz djelokruga Agencije te donosilo opće i posebne akte sukladno propisanoj nadležnosti.

Upravno vijeće donijelo je sljedeće akte:

- Godišnji finacijski izvještaj Agencije za 2017. godinu/završni račun (Odluka od 29. ožujka 2018. godine);
- Izmjene i dopune finacijskog plana Agencije za 2018. godinu (Odluka od 19. studenoga 2018. godine);
- Finacijski plan Agencije za razdoblje 2019. – 2021. godina (Odluka od 19. studenoga 2018. godine);
- Godišnji program rada i razvoja Agencije za 2019. godinu (Odluka od 19. prosinca 2018. godine).

Upravno vijeće, pored rasprave o nacrtima prijedloga navedenih akata, raspravljalo je o temama važnim za rad Agencije, kako slijedi:

- Pripremne aktivnosti koje provodi Agencija u sklopu uvođenja 4. željezničkog paketa (Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. godine o sigurnosti željeznica, Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i vijeća od 11. svibnja 2016. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (preinake), Uredba (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. godine o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanje izvan snage Uredbe (EZ) br. 881/2004);
- Sklapanje sporazuma o suradnji između Agencije i Agencije Europske unije za željeznice (engl. Cooperation Agreement-CoA) te uključivanje stručnjaka Agencije u rad ekspertnih timova ERA-e (engl. Pool of experts-PoE) u kontekstu primjene 4. željezničkog paketa;
- Stanje aktivnosti Agencije za 4. željeznički paket – "Program 4RWP";
- Pregled rada Agencije i izvršenja finacijskog plana/proračuna Agencije za prvih šest mjeseci 2018. godine te stanje izrade godišnjeg izvješća za 2017. godinu;
- Izvješće o radu Agencije za 2017. godinu i Zaključak Vlade Republike Hrvatske od 16. studenoga 2018. godine;
- Realizacija Godišnjeg programa rada i razvoja Agencije za 2018. godinu – pregled rada Agencije u 2018. godini;
- Informacija s 47. sjedice Upravnog odbora Agencije Europske unije za željeznice (engl. Management Bord/ERA) – usmeno izvješće članice Upravnog vijeća Agencije u statusu predstavnice Republike Hrvatske u Upravnom odboru ERA-e.

11.2 Postupanje i rješavanje upravnih stvari

Agencija je u 2018. godini postupala i rješavala u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti te je riješila ukupno 1714 raznih predmeta (uključujući audite SMS-a te inspekcijske nadzore i preglede) donoseći upravne akte iz područja svoje nadležnosti utvrđene Zakonom (rješenja, uvjerenja, potvrde, dozvole, odobrenja, ovlaštenja i slično) primjenjujući pri tom odredbe propisa kojima se uređuje upravni postupak.

Tablica 12 – Broj i struktura riješenih predmeta u 2018. godini

Br.	Opis predmeta	Uprava	Broj riješenih predmeta u 2017.	Broj riješenih predmeta u 2018.
1.	Uvjerenja o sigurnosti za upravitelja infrastrukture, odobrenja za puštanje strukturnih podsustava u uporabu, rješenja za pokusni rad i pokusne pružne dionice infrastrukture	Uprava za željezničku infrastrukturu	12	38
2.	Auditi SMS-a upravitelja infrastrukture	Uprava za željezničku infrastrukturu	3	2
3.	Potvrde o sigurnosti za željezničke prijevoznike	Uprava za željezničke prijevoznike	9	7
4.	Auditi SMS-a željezničkih prijevoznika	Uprava za željezničke prijevoznike	8	9
5.	Odobrenja za puštanje u uporabu vozila (vučna i vučena vozila)	Uprava za željeznička vozila	64	56
6.	Dozvole za strojovođe	Uprava za željeznička vozila	208	498
7.	Ovlašćivanje centara za osposobljavanje	Uprava za željeznička vozila	0	3
8.	Dozvole za ispitivače strojovođa	Uprava za željeznička vozila	3	18
9.	Rješenja za ECM + auditi	Uprava za željeznička vozila	4	5 + 8
10.	Upisi vozila u registar vozila – potvrde (+VKM)	Uprava za željeznička vozila	46	66
11.	Rješenje za pokusne pružne dionice za vozila	Uprava za željeznička vozila	3	0
12.	Inspekcija - rješenja/prekršajni nalozi	Uprava za poslove inspekcije	8	6
13.	Inspekcija - nadzor	Uprava za poslove inspekcije	24	29
14.	Inspekcija - pregledi	Uprava za poslove inspekcije	538	969
15.	UKUPNO		930	1714

11.3 Ostali poslovi koje su obavljali zaposlenici Agencije

Pored rješavanja u upravnim stvarima temeljem javnih ovlasti, zaposlenici Agencije u 2018. godini pružali su stručnu pomoć tijelima Agencije, izrađivali nacрте prijedloga općih i pojedinačnih akata, vodili brigu o objavi općih akata, obavljali poslove administratora informatičkog sustava, pripremali stručne podloge i nacрте prijedloga propisanih izvješća i analiza, očitovanja s primjedbama, prijedlozima i mišljenjima na nacрте prijedloga propisa iz nadležnosti drugih tijela državne uprave koji se odnose na rad Agencije, sudjelovali u radu stručnog savjetodavnog tijela ravnatelja - Kolegija te u radu drugih radnih tijela osnivanih od strane ravnatelja. Osim toga, pripremali su materijale i prisustvovali sjednicama Upravnog vijeća te obavljali i druge poslove prema nalogu tijela Agencije. Nadalje, sudjelovali su u aktivnostima koje se odnose na suradnju Agencije s tijelima javne vlasti nadležnim za željeznički sustav Republike Hrvatske u dijelu sigurnosti i interoperabilnosti, opisano u poglavlju 13. Izvješća te u aktivnostima koje se odnose na suradnju Agencije s tijelima nadležnim za sigurnost u Europskoj uniji, opisano u poglavlju 12. Izvješća.

Obzirom da je Agencija tijekom 2018. godine pokušala ublažiti negativne posljedice nedovoljnog broja izvršitelja primjenom multidisciplinarnog pristupa u organizaciji rada, zaposlenici su pored poslova radnih mjesta na koja su raspoređeni obavljali i druge poslove za koje ispunjavaju propisane uvjete, pa je tako inspekcijski nadzor prijevoza opasnih tvari i izvršnih radnika u željezničkom sustavu, temeljem posebnog ovlaštenja, obavljao glavni inženjer za željezničke teretne prijevoznike, dok je glavni inženjer za registar vozila, također temeljem posebnog ovlaštenja, obavljao inspekcijski nadzor vučenih vozila. Slično tome auditiranje sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture, trgovačkog društva – HŽ Infrastruktura d.o.o. obavljao je i ravnatelj Agencije s obzirom na iskustvo, kompetencije i odgovarajuće obrazovanje s pripadajućim certifikatima.

12. SURADNJA S EUROPSKOM AGENCIJOM ZA ŽELJEZNICE I TIJELIMA NADLEŽNIM ZA SIGURNOST UNUTAR I IZVAN EUROPSKE UNIJE

Na međunarodnoj razini Agencija, kao nacionalno tijelo nadležno za sigurnost u smislu europskog željezničkog zakonodavstva, surađuje s ERA-om te tijelima nadležnim za sigurnost drugih država članica (NSA) unutar i izvan EU (suradnja s nacionalnim tijelom za sigurnost Republike Srbije). ERA koordinira aktivnu razmjenu mišljenja i iskustava tijela nadležnih za sigurnost zemalja članica Europske unije. Zaposlenici Agencije su u tom kontekstu sudjelovali na sljedećim skupovima:

- 47. plenarna sjednica mreža nacionalnih tijela za sigurnost (*engl. 47th plenary meeting of the Network National Safety Authorities*), održana u Valenciennesu 6. i 7. veljače 2018. godine u sklopu koje je po prvi put u povijesti predsjedavanje imao ravnatelj hrvatske Agencije (ASŽ; Želimir Delač). Na istoj je tijekom drugog dana ravnatelj Agencije održao prezentaciju pod nazivom *"Risk management principles and guidelines in accordance with ISO 31000"*;
- Sudjelovanje kao agencija domaćin u sklopu prvog *European Railway Safety Summit* u organizaciji ERA-e u periodu od 10.4. do 12.4.2018. u Dubrovniku; na ovom skupu sudjelovali su predstavnici željezničkih prijevoznika, upravitelja infrastrukture i industrije iz EU; na skupu je ravnatelj agencije imao uvodni govor zajedno s direktorom ERA-e u sklopu otvaranja skupa;
- Sudjelovanje u ERA TAF TSI Implementation Cooperation group, Lille, FRA, lipanj i listopad 2018. godine, s ciljem osmišljavanja i uvođenja procedura za TAF TSI;
- Sudjelovanje na 3. sastanku radne grupe za ECM, 7. i 8. ožujka 2018. godine u Valenciennesu, Francuska, na kojem se raspravljalo o aktualnim temama vezanim uz ECM, te prijedlozima izmjene Uredbe komisije (EU) br. 445/2011 o sustavu izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje teretnih vagona (*engl. 3th meeting of the working party for the development of the recommendation on the revision of Regulation 445/2011*);
- Radne grupe vezano uz OSS (*One Stop Shop – ERA OSS Workshop User Group*) održane u ožujku i lipnju 2018. godine u Lilleu, Francuska, a vezano uz definiranje procedura za uvođenje i korištenje OSS aplikacije te raspravljanje o problematici primjene u različitim sustavima koje koriste članice EU;
- Sudjelovanje na plenarnoj sjednici ILGGRI (International Liaison Group of Government Railway Inspectorates), Stockholm, Švedska, 20. – 22. lipnja 2018. godine; na sjednici su se iznosile aktualnosti vezane uz napredovanje 4. željezničkog paketa, podacima vezanim za PoE i CA, podacima vezanim za sigurnost unutar zemalja članica. Također, riječ je bila i o izmjenama direktive 2007/59/EC, reviziji TSI OPE te izmjenama oko regulative za ECM – certifikacija 445/2011;
- Sudjelovanje na radnim grupama NSA-a fokusiranih na ERTMS ("NSA Focus group on ERTMS"), Lille, Francuska, lipanj i rujan 2018. godine – uključivanje u postupak rješavanja tehničkih pitanja iz područja ERTMS-a i uvid u način rada ostalih zemalja članica na području ERTMS-a;
- Sudjelovanje na radnoj grupi ILGGRI, Helsinki, Finska, 20. i 21. rujna 2018. godine; upoznavanje s napredovanjem 4. željezničkog paketa, aktualni podaci vezani za PoE i CA te podaci vezani za sigurnost unutar zemalja članica;

- Sudjelovanje na radionicama u organizaciji ERA-e u Budimpešti, Mađarska, 16. i 17. listopada 2018. godine, pod nazivom 6th Regional ERA Workshop/IPA Regional WS, na kojoj je **ravnatelj Agencije, u sklopu "Safety and ECM session", održao prezentaciju pod nazivom "Integrating the ECM activity into the SMS system". Pored toga ravnatelj Agencije imao je prezentaciju (u sklopu IPA Regional Workshop) pod nazivom: "Experiences on cleaning up of National Rules of Croatia";**
- Sastanak s nacionalnim tijelom nadležnim za sigurnost u Republici Srbiji 25. i 26. listopada 2018. godine u Beogradu, a vezano uz razmjenu iskustava oko primjene EU regulative, čišćenja nacionalnih pravila te razmjena iskustava oko uvođenja 4. željezničkog paketa;
- Sudjelovanje u radu 10. sjednice Stalne radne grupe Stručnog odbora za prijevoz opasnih tvari (RID), Krakow, Poljska, 21. – 23. studenoga 2018. godine;
- Sudjelovanje na sastanku EU tijela nadležnih za procjenu – AsBo, sukladno Uredbi (EU) broj 402/2013, "Cooperation of the CSM Assessment Bodies", Valenciennes, Francuska, 8. listopada 2018. godine; razmjena informacija, iskustava i unapređenja rada AsBo tijela na razini EU;
- Sudjelovanje na prvom ciklusu tečaja za korisnike OSS aplikacije, Lille, Francuska, 13. i 14. studenog 2018. godine; upoznavanje s procedurama za uvođenje i korištenje OSS aplikacije te rasprava o problematici primjene u različite relevantne sustave članica EU;
- Sudjelovanje na 49. plenarnoj sjednici ERA/NSA/NRB (engl. 49th ERA/NSA net Plenary meeting and 1st Joint NSA-NRB Network meeting), Valenciennes, Francuska, 20. – 21. studenog 2018. godine; sudjelovanje u raspravama oko uvođenja 4. željezničkog paketa i razmjena iskustava s ERA-om i ostalim NSA-ima; početak pregovora oko potpisivanja Ugovora o suradnji (engl. Cooperation Agreement – CA);
- Sastanak s nacionalnim tijelom nadležnim za sigurnost u Republici Srbiji 25. i 26. siječnja 2018. godine u Beogradu, a vezano uz razmatranje sigurnosnih aspekata vezanih za prekograničnu suradnju te analizu provedbe EU regulative iz područja sigurnosti i interoperabilnosti s naglaskom na pripreme i implementaciju 4. željezničkog paketa;
- Sudjelovanje na plenarnoj sjednici ILGGRI (International Liaison Group of Government Railway Inspectorates), Berlin, Njemačka, 7. i 8. prosinca 2018. godine; na sjednici su se iznosile aktualnosti vezane uz primjenu regulative vezane uz 4. željeznički paket i sigurnost unutar zemalja članica te razmjena stajališta vezana za sigurnost i interoperabilnost na željezničkom prostoru EU.

13. SURADNJA S TIJELIMA NADLEŽNIM ZA SIGURNOST UNUTAR REPUBLIKE HRVATSKE

Ministarstvo, Agencija i Agencija za istraživanje nereća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (AIN), kao tijela javne vlasti nadležna za željeznički sustav Republike Hrvatske surađuju s ciljem ostvarenja sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava.

Agencija je tijekom 2018. godine pratila, promicala i provodila regulatorni okvir sigurnosti uključujući i nacionalna sigurnosna pravila, sudjelovala u izradi nacrtu prijedloga zakonskih i podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa iz nadležnosti Ministarstva te surađivala s drugim tijelima javne vlasti radi usklađivanja aktivnosti u smislu podizanja razine sigurnosti željezničkog sustava. Agencija je surađivala s Ministarstvom u postupcima i aktivnostima, kako slijedi:

- Sudjelovanje u aktivnostima povodom uključivanja Agencije kao nacionalnog tijela za procjenu (AsBo) sukladno provedbenoj Uredbi Komisije br. 402/2013 od 30. travnja 2013. o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika i stavljanje van snage Uredbe (EZ) br. 352/2009;
- Suradnja vezano za Akcijski plan za sigurnost željezničkog prometa u Republici Hrvatskoj temeljem izvješća s audita ERA-e u 2015. godini (*"Priority Countries"* i audit Agencije) te provedena poboljšanja u željezničkom sektoru sukladno savjetu kojeg je ERA dala Europskoj Komisiji (*Advice of the European Railway Agency for European Commission regarding Advice concerning railway safety in Croatia*) u sklopu čega je Agencija istakla i posebno obrazložila nadzor provedbe programa operativnih i organizacionih rizika kroz kontinuirane audite SMS-a/ECM-a unutar sektora prema zahtjevima Uredbe Komisije br. 402/2013;
- Suradnja po pitanju nadzora i inspekcije Ureda za upravljanje sigurnošću u trgovačkom društvu HŽ Infrastruktura d.o.o.;
- Suradnja po pitanju izgradnje nove željezničke pruge za prigradski promet na dionici Gradec-Sveti Ivan Žabno i projekt rekonstrukcije postojećeg i izgradnja drugog kolosjeka na dionici pruge Dugo Selo – Križevci;
- Suradnja po pitanju izdavanja potvrda za lokomotive oznake BRC 92 temeljem zahtjeva Sidikata strojovođa RH;
- Sudjelovanje u sklopu fokus grupe vezano za mjerenje administrativnog opterećenja gospodarstva (*Standard Cost Model – SCM*), metodologije za zakonodavno područje željezničkog prometa;
- Imenovanje članova Agencije u nacionalno kontaktno mjesto za provedbu TSI-a TAP i TAF (telematske aplikacije za teretni i putnički promet) sukladno Uredbi (EU) broj 454/2011 i Uredbi (EU) broj 1305/2014;
- Davanje mišljenja na Nacrt prijedloga Zakona o željeznici;
- Sudjelovanje u Radnoj grupi za izradu Nacrta prijedloga Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, a posebno vezano za njegovo usklađenje sa zakonodavnim okvirom 4. željezničkog paketa;
- Razmatranje izuzeća od primjene TSI CCS sukladno Uredbi (EU) broj 919/2016, a vezano za zahtjev društva Siemens Mobility d.o.o.;
- Sudjelovanje u razmatranju i davanju mišljenja vezano za predmet oko zagađenja okoliša za vrijeme prijevoza željeznicom ugljena iz Luke Ploče u BiH;
- Sudjelovanje u Povjerenstvu za praćenje Programa rješavanja ŽCP-a i pješačkih prelaza preko pruge za razdoblje od 2018. do 2022.;
- Ažuriranje podataka vezano za prekograničnu suradnju s tijelima nadležnim za sigurnost željezničkog prometa u Srbiji, Crnoj Gori i BiH.

Tijekom 2018. godine Agencija je održavala kontinuiranu suradnju s AIN-om. Pri tome treba istaknuti suradnju u sklopu istražnih postupaka te poduzimanju radnji u vezi sa sigurnosnim preporukama (sukladno članku 118. stavku 5. Zakona).

Agencija je u 2018. godini zaprimljene sigurnosne preporuke analizirala i raspravila u sklopu SMS audita s upraviteljem infrastrukture - HŽ Infrastruktura d.o.o. i relevantnim željezničkim prijevoznicima. Isti su sukladno sigurnosnim preporukama pokrenuli korektivne radnje vezano za realizaciju sigurnosnih mjera kroz svoje sustave upravljanja sigurnošću.

Suradnja s Hrvatskom regulatornom agencijom za mrežne djelečnosti (HAKOM), održavana je u 2018. godini. Potrebno je istaknuti sudjelovanje u sklopu okruglih stolova u organizaciji HAKOM-a, Danu tržišta HAKOM-a, na kojima su pored predstavnika Ministarstva i Agencije sudjelovali željeznički prijevoznici i upravitelj infrastrukture, a na kojima su se uglavnom kroz konstruktivni dijalog raspravljala pitanja vezana uz izdavanje dozvola za puštanje u uporabu vozila, uvjerenja/potvrde o sigurnost, liberalizaciju tržišta željezničkog prijevoza te razmatrale primjedbe prijevoznika na uvjete korištenja infrastrukture, izdavanje sigurnosnih rješenja i slično.

14. JAVNOST RADA AGENCIJE

Javnost rada Agencije, prema Zakonu, Statutu i općim aktima Agencije, osigurava se dostupnošću informacija o radu i poslovanju sredstvima javnog priopćavanja, objavom na internet stranici Agencije, za javnost otvorenim sjednicama Upravnog vijeća Agencije, dostavljanjem propisanih izvješća Vladi i ERA-i te provedbom odredaba Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", br. 25/13 i 85/15).

Sukladno navedenim propisima, ne dovodeći u pitanje prethodno navedenu obvezu podnošenja godišnjeg izvješća o radu u prethodnoj godini uključujući i financijskog izvješća, kada to Vlada zatraži Agencija je obvezna podnositi izvješća o svom stručnom radu i financijskom poslovanju te o pojedinim specifičnim pitanjima iz svog djelokruga rada i za razdoblje kraće od godinu dana. Pored toga, Agencija je obvezna svake kalendarske godine podnositi ERA-i izvješće o svojim aktivnostima u prethodnoj godini, a koje obuhvaća informacije određene Zakonom.

Agencija, kao pravna osoba s javnim ovlastima, obvezna je postupati na način propisan Zakonom o pravu na pristup informacijama. Sukladno tome, Izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2018. godinu dostavljeno je Povjereniku za informiranje 11. siječnja 2019. godine, u zakonskom roku. Prema navedenom Izvješću, Agencija je u 2018. godini zaprimila 5 zahtjeva za pristup informacijama, od kojih je 5 zahtjeva u cijelosti usvojeno, te su korisnicima prava tražene informacije dostavljene u primjerenom roku.

Budući da Agencija u izvještajnom razdoblju nije imala adekvatne administrativne kapacitete, poslove vezane za ostvarivanje načela javnosti rada i provedbe obveza propisanih navedenim Zakonom obavljala je u skladu s tako zadanim uvjetima. S ciljem što veće otvorenosti i javnosti djelovanja Agencija je i tijekom 2018. godine na vlastitoj internet stranici nastavila objavljivati sve bitne informacije (osnovni podaci, ustrojstvo, nadležnost, odluke, propisi, planovi, izvješća, upute, natječaji, najčešće tražene informacije, podaci za kontakt i sl.). Financijski plan Agencije, kao proračunskog korisnika, sastavni je dio financijskog plana Ministarstva te su ove informacije dostupne javnosti i putem internetskih stranica Ministarstva.

15. UVOĐENJE 4. ŽELJEZNIČKOG PAKETA I PROMJENE ZAKONODAVNOG OKVIRA

Tijekom 2018. godine Agencija je nastavila sa sustavnim pripremama na uvođenju 4. željezničkog paketa (4RWP) sukladno programu i planu kojeg je objavila ERA (*"Programme Plan – Preparation and implementation of the 4th Railway Package at ERA"*). Agencija je u tom pogledu bila angažirana u nizu radnih gupa, radionica te sastanaka mreže NSA koje je ERA organizirala tijekom 2018. godine, a ističemo neke važnije:

- Plenarane sjednice mreže nacionalnih tijela za sigurnost;
- Radne grupe i radionice vezano za jedinstveni sustav sigurnosnih potvrda;
- Radne grupe i radionice vezano za sustav odobravanja vozila;
- Radne grupe i radionice vezano za procjenu rizika za opasne tvari;
- Radne skupine i radionice vezano za ECM;
- Radne grupe vezano za Europski registar vozila;
- Radna grupa i sastanci vezano za ugovore o suradnji sukladno članku 76. Uredbe (EU) 2016/796

Pored navedenog sudjelovanja na sastancima, radnim gupama i radionicama ERA-e, ravnatelj Agencije i njezini zaposlenici, koji su bili uključeni u rad spomenutih radnih grupa, jedan dio radnog vremena iskoristili su na proučavanju literature i nove EU regulative u cilju priprema za usklađenje s novim procesima i zadacima koje pred Agenciju nameće novi sustav 4RWP. Agencija je sukladno "Programu priprema i uvođenja 4. željezničkog paketa u Agenciji za sigurnost željezničkog prometa", nastavila s pripremama za 4RWP. **Agencija je u 2018. godini bila u uključena u izmjene nacionalnog Zakona o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava i njegovo usklađenje s 4RWP kroz suradnju u radnoj grupi koju je osnovao ministar i u tom sklopu imala značajan udjel u prilagodbi nacionalnog zakonodavstva sukladno izmjenama EU regulative kako u nastavku navodimo.**

31. siječnja 2013. godine Europska komisija (u daljnjem tekstu: Komisija) je donijela paket od šest pravnih prijedloga za uspostavu 4RWP, koji imaju za cilj otklanjanje preostalih barijera na uspostavi jedinstvenog europskog željezničkog prostora (engl. Single European Railway Area). Ovaj paket prijedloga sadrži tri grupe mjera:

- › Obnavljanje pravila o upravljačkoj strukturi u vezi s upravljanjem infrastrukturom i prijevozom – "upravljački stup" (engl. "the governance pillar").
- › Daljnje otvaranje tržišta željezničkog putničkog prijevoza – "stup za otvaranje tržišta" (engl. "the market opening pillar"); "upravljački stup" i "stup za otvaranje tržišta" zajednički formiraju "politički stup".
- › Rezanje administrativnih troškova svih željezničkih prijevoznika i olakšavanje pristupa tržištu novim prijevoznicima otklanjanjem preostalih tržišnih prepreka i jačanjem ujednačenih zahtjeva za interoperabilnost i sigurnost unutar svih zemalja članica kako bi se osigurala visoka razina harmonizacije željezničke mreže EU-a i uspostavila nova uloga ERA-e – "tehnički stup" (engl. "the technical pillar").

Sukladno podlogama iz "tehničkog stupa" došlo je do izmjena i izdanja sljedeće EU regulative:

- › [1] Uredba (EU) 2016/796 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. godine o Agenciji Europske unije za željeznice i stavljanje van snage Uredbe (EZ) br. 881/2004.
- › [2] Direktiva (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. godine o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji (preinaka)
- › [3] Direktiva (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. godine o sigurnosti željeznica

- › [4] PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/763 od 9. travnja 2018. o utvrđivanju praktičnih aranžmana za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti željezničkim prijevoznicima u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 653/2007
- › [5] DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/762 od 8. ožujka 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda u vezi sa zahtjevima za sustav upravljanja sigurnošću na temelju Direktive (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage uredaba Komisije (EU) br. 1158/2010 i (EU) br. 1169/2010
- › [6] PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/764 od 2. svibnja 2018. o pristojbama i naknadama koje se plaćaju Agenciji Europske unije za željeznice i uvjetima za njihovo plaćanje
- › [7] PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/867 od 13. lipnja 2018. o utvrđivanju poslovnika odbora za žalbe Agencije Europske unije za željeznice
- › [8] DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/761 od 16. veljače 2018. o utvrđivanju zajedničkih sigurnosnih metoda za nadzor koji provode nacionalna tijela nadležna za sigurnost nakon izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti ili uvjerenja o sigurnosti u skladu s Direktivom (EU) 2016/798 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EU) br. 1077/2012
- › [9] PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/545 od 4. travnja 2018. o utvrđivanju praktičnih aranžmana za postupak odobravanja željezničkih vozila i postupak odobravanja tipa željezničkih vozila u skladu s Direktivom (EU) 2016/797 Europskog parlamenta i Vijeća
- › [10] PREPORUKA KOMISIJE od 18. srpnja 2018. o uputama za usklađenu provedbu Europskog sustava upravljanja željezničkim prometom u Uniji (Tekst značajan za EGP)

Sukladno prije navedenoj regulativi ERA dobiva nove odgovornosti, između ostalih, važno je istaknuti:

- Izdavanja odobrenja za puštanje vozila u uporabu (engl. *Vehicle Authorization - VA*)
- Jedinstveni sustav izdavanja sigurnosnih potvrda za željezničke prijevoznike (engl. *Single Safety Certification - SSC*)
- Nadzor ERTMS-a za sustave uz prugu (engl. *Checking ERTMS trackside solutions*)

Za područje primjene unutar EU-a koje osim domaćeg tržišta obuhvaća i područje izvan granica zemlje članice (engl. *Cross border operation*) ERA će u skladu s novom regulativom djelovati kao središnje europsko tijelo ovlašteno za izdavanje odobrenja za željeznička vozila (ili tipove vozila) i njihovo puštanje u uporabu (VA) te za izdavanje jedinstvenih sigurnosnih potvrda željezničkim prijevoznicima (SSC).

Tijekom izdavanja odobrenja za vozila (VA) ERA će usko surađivati s nacionalnim tijelima nadležnima za sigurnost prema području primjene, odnosno surađivat će u području provjere dostavljene dokumentacije i njezine kompletnosti nakon podnesene prijave, ispitivanja jesu li ispunjeni kriteriji za tehničku kompatibilnost i sigurnosnu integraciju te utvrđivanja toga gdje treba provjeriti sukladnosti s nacionalnim pravilima.

Na sličan način ERA će u slučaju izdavanja sigurnosnih potvrda (SSC) željezničkim prijevoznicima usko surađivati s pojedinim nacionalnim tijelima nadležnima za sigurnost i u pogledu ocjenjivanja sustava upravljanja sigurnošću (SMS) te, ako je to potrebno, u području ispitivanja sukladnosti s nacionalnim pravilima.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za vozila i sigurnosne potvrde za željezničke prijevoznike koji voze samo unutar granica jedne zemlje članice (tzv. nacionalni ili domaći prijevoznici) podnositelj će moći dostaviti ERA-i ili domaćemu, nacionalnome tijelu nadležnom za sigurnost. U slučaju izoliranih mreža ERA zadaće može povjeriti nacionalnome tijelu nadležnome za sigurnost ako je to predviđeno u ugovoru o suradnji (CA).

U cilju da oprema za ERTMS na dijelu pruge odgovara tehničkim specifikacijama koje su utvrđene u odgovarajućem TSI-u (tehničkoj specifikaciji interoperabilnosti) te da se spriječi narušavanje TSI-a za ERTMS, ERA će djelovati kao "autoritet za sustav ERTMS" (engl. *ERTMS system authority*). U tome smislu ERA će izdavati odobrenja za primjenu tehničkih rješenja ERTMS-a na dijelu pruge, i to prije nego se podnese zahtjev za puštanje u uporabu tog dijela podsustava.

Izmjene u dijelu Direktive o sigurnosti [3], koja je donesena u skladu s mjerama iz "tehničkog stupa" 4RWP-a, znatne su, opsežne i složene te ih je zajedno s ostalom regulativom neophodno prenijeti u nacionalni pravni poredak, odnosno uskladiti Zakon i prema potrebi odgovarajuća nacionalna pravila s istima. Promjene koje se navode u članku 33. spomenute direktive zemlje članice dužne su prenijeti u svoje zakone i ostalu prateću nacionalnu regulativu do 16. lipnja 2019. godine. Promjene se naročito odnose na:

- područje primjene (članak 2.)
- definicije (članak 3.)
- ulogu sudionika u željezničkom sustavu Europske unije u razvoju i poboljšanju sigurnosti željeznica (članak 4.)
- nacionalna pravila u području sigurnosti (članak 8.)
- sustave upravljanja sigurnošću (članak 9.)
- jedinstvenu potvrdu o sigurnosti (članak 10.)
- suradnju između ERA-e i nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost pri izdavanju jedinstvenih potvrda o sigurnosti (članak 11.)
- uvjerenje o sigurnosti za upravitelja infrastrukture (članak 12.)
- odstupanja od sustava izdavanja ovlaštenja subjektima nadležnim za održavanje (članak 15.)
- Poglavlje IV. Nacionalna tijela nadležna za sigurnost (članak 16. Zadaće, članak 17. Nadzor, članak 18. Načela odlučivanja, članak 19. Godišnje izvješće)
- status istrage (članak 21.)
- istražni postupak (članak 23.)
- izvješća (članak 24.)
- sigurnosne preporuke (članak 26.)
- Prilog II. – Obavješćivanje o nacionalnim sigurnosnim pravilima
- Prilog III. – Zahtjevi i kriteriji ocjenjivanja organizacije koje podnose zahtjev za ovlaštenje ECM ili za ovlaštenje u pogledu funkcija održavanja koje subjekt nadležan za održavanje podugovara s vanjskim izvođačima.

Od svih navedenih promjena najveće su one vezane uz izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti (članak 10.), suradnju između ERA-e i nacionalnih tijela nadležnih za sigurnost pri izdavanju jedinstvenih potvrda o sigurnosti (članak 11.) te u dijelu poglavlja IV. vezanom uz nacionalna tijela nadležna za sigurnost.

Posebna je tehnička novost to da će svi podnositelji zahtjeva za VA i SSC postupak zahtjeve morati podnositi kroz jedinstvenu IT pristupnu točku (OSS) za čiji će razvoj i održavanje biti

nadležna ERA, a koristit će je svi NSA-ovi i podnositelji zahtjeva. U tome sustavu vodit će se svi predmeti, stanje i status promjena te svi ostali podaci o predmetu do njegova okončanja.

Od promjena koja se uvode važno je spomenuti i formiranje odbora za žalbe (engl. *Board of Appeal* – BoA) koji će biti pri ERA-i, a koji će bilo kojoj pravnoj ili fizičkoj osobi omogućiti to da se žali na odluku ERA-e o predmetima koje ona vodi kroz OSS. U slučaju neslaganja između ERA-e i nekog od nadležnih NSA-ova u izdavanju VA-ova ili SSC-ova, a prije upućivanja na BoA-u, nesuglasice će se nastojati riješiti kroz arbitražni postupak.

ERA će u sklopu svojih novih uloga, a koje su joj dane kroz novu Uredbu o Agenciji [1], imati i veće ovlasti u odnosu na nacionalna tijela za sigurnost u sklopu nadzora donošenja odluka i rada NSA-ova. Prema članku 33. prethodno spomenute uredbe, ERA je ovlaštena provoditi najavljene inspekcije NSA-ova kako bi provjerila određena područja njihovih aktivnosti i rada, osobito kako bi pregledala dokumente, postupke i evidenciju povezane s njihovim zadaćama iz Direktive o sigurnosti [3]. Nove će ovlasti ERA imati i u nadgledanju tijela prijavljenih za ocjenjivanje sukladnosti (NoBo). U skladu s člankom 34. spomenute Uredbe o Agenciji [1], ERA će za potrebe članka 41. Direktive o interoperabilnosti [2] poduprijeti Komisiju u nadglednju tijela prijavljenih za ocjenjivanje sukladnosti pružanjem pomoći akreditacijskim tijelima i mjerodavnim nacionalnim tijelima putem revizija i inspekcija.

Vezano uz finacijske aspekte potrebno je istaknuti to da će se ERA djelimično financirati iz naplate usluga koje će pružati podnositeljima zahtjeva u sklopu svojih novih zadaća (SSC/VA) te da će u sklopu suradnje (u skladu s relevantnim sporazumima o suradnji s NSA-ovima) dio naplate prenijeti na NSA koji je sudjelovao u usluzi/predmetu. To zahtijeva da se zemlje članice i njihovi NSA-ovi prilagode/ustroje u skladu s takvim novim sustavom financiranja/naplate.

ERA je za potrebe izdavanja jedinstvene potvrde o sigurnosti izradila i na svojim stranicama objavila vodiče – upute za podnošenje zahtjeva za izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti (za nadležna tijela i podnositelje zahtjeva) te vodiče (aranžmane) za puštanje vozila (tipove vozila) na tržište. Sukladno provedbenim uredbama Komisije ([4] i [9]) sva nacionalna tijela nadležna za sigurnost (NSA-i) su obvezni izraditi i na svojim internet stranicama objaviti slične dokumente:

- Vodič za primjenu vezano za podnošenje zahtjeva za izdavanje jedinstvene potvrde o sigurnosti, a u kojem opisuju i prema potrebi objašnjavaju nacionalna pravila, koja se primjenjuju u odnosu na planirano područje djelovanja kao i primjenjiva nacionalna postupovna pravila;
- Interne aranžmane ili postupke za upravljanje izdavanjem odobrenja za tip vozila i/ili odobrenja za stavljanje vozila na tržište.

Agencija je u tom smislu započela s pripremama oko izrade gore spomenutih uputa (aranžmana) i vodiča, no za konačno uređenje ovih dokumenta i njihovo konačno objavljivanje na internet stranicama Agencije potrebno je da zakonodavac uredi i donese na snagu novu verziju Zakona, a u kojem će biti pojašnjene specifičnosti vođenja postupka u slučaju kada je jedinstvena potvrda o sigurnosti ili odobrenje za puštanje vozila na tržište ograničeno na teritorij Republike Hrvatske i kada je za izdavanje odgovarajućeg rješenja (potvrde/odobrenja) nadležna Agencija. U tom slučaju potrebno je utvrditi nacionalne specifičnosti postupaka i njihove realcije sa Zakonom o općem upravnom postupku, Zakonom o upravnim pristojbama, Zakonom o upravnim sporovima te prema potrebi i ostalom primjenjivom nacionalnom regulativom.

U Direktivi o sigurnosti [3] i Direktivi o interoperabilnosti [2] navodi se mogućnost produljenja roka za prenošenje (transponiranje) tih direktiva u nacionalno zakonodavstvo. Za svaku od država članica postoji mogućnost da se rok s danom 16. lipnja 2019. godine produlji za jednu godinu, ali u tome je slučaju država članica obvezna obrazložiti i prijaviti takvo izuzeće Komisiji i ERA-i do. Naša zemlja je krajem 2018. preko Ministarstva prijavila izuzeće i sada se nalazi u grupaciji zemalja koje su obvezne primijeniti 4RWP do 16.6.2020. i sukladno tome prilagoditi nacionalni Zakon (Slika 7).

Slika 7 – Karta zemalja članica EU i rokovi za transponiranje EU regulative 4RWP-a u nacionalno zakonodavstvo

16. STRATEGIJA SIGURNOSTI ŽELJEZNIČKOG SUSTAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Ravnatelj Agencije je i tijekom 2018. godine sa svojim suradnicima nastavio raditi i usmjeravati rad Agencije sukladno ključnim elementima nacionalne strategije sigurnosti željezničkog sustava u Republici Hrvatskoj, koji su usvojeni u okviru Godišnjeg programa rada i razvoja Agencije za 2018. godinu na 51. sjednici Upravnog vijeća održanoj 15. prosinca 2017. godine.

Nacionalna strategija sigurnosti željezničkog sustava (u daljnjem tekstu: Strategija) temelji se na ovdje predstavljenim prioritetima sigurnosti, koji su utvrđeni prema procjeni rizika željezničkog sustava, a sukladno nalazima i smjernicama za poboljšanja temeljem ERA-e audita u 2015. godini (*Cross-audit/Priority Countries audits*), podacima audita sustava upravljanja sigurnošću (kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika), inspekcijskih nadzora i pregleda, nadzora ECM-a, komunikacije s tijelima nadležnim za sigurnost u Republici Hrvatskoj (Ministarstvo/AIN), te sukladno podacima i komunikaciji s ostalim sudionicima željezničkog sektora (industrija, sindikati i sl.).

Nacionalni prioriteti sigurnosti željezničkog sustava osnova su za formiranje odgovarajućeg strateškog modela sigurnosti, odnosno postavljanje općih načela za formuliranje strateških ciljeva sigurnosti i mjera za njihovu provedbu u sustavima upravljanja sigurnošću željezničkog sektora (prije svega fokus je na ECM-u, željezničkim prijevoznicima te upravitelju infrastrukture kao najvažnijem području sigurnosti), a što sve u konačnici mora imati za cilj podizanje općeg nivoa sigurnosti i jačanje konkurentnosti željezničkog sustava u cjelini u odnosu na ostale prometne sustave.

U nastavku je navedeno deset ključnih prioriteta, koje će Agencija uzeti u obzir kod daljnje razrade Strategije.

1-Pristup temeljen na upravljanju rizicima

Razvoj i unapređenje sigurnosti željezničkog sustava potrebno je temeljiti na principu upravljanja rizicima. U narednom razdoblju Agencija će i dalje usmjeravati vlastite procese (posebno kroz inspekcijski nadzor), a sukladno tome i procese upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, te ECM-a (kroz redovite nadzore i održavanja sustava upravljanja sigurnošću - SMS) prema ovome pristupu.

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu brigu i napore kod provedbe i održavanja SMS-a, u sklopu promicanja kulture sigurnosti, osposobljavanja za upravljanje/procjenu rizika te praktičnu provedbu *Uredbe komisije (EU) o zajedničkoj sigurnosnoj metodi za vrednovanje i procjenu rizika* (u daljnjem tekstu: Uredba 402/2013).

2-SMS u sektoru

Sudionici željezničkog sustava (prije svega: upravitelj infrastrukture, željeznički prijevoznici i subjekti nadležni za održavanje) moraju shvatiti i utvrditi potrebe poboljšanja svojih SMS-a na temeljima principa upravljanja rizicima, kulture sigurnosti, razvoja sustava upravljanja na principima QMS-a (Planiraj-Provedi-Provjeri-Poboljšaj; u daljnjem tekstu: 4P), primjene tehničkih specifikacija interoperabilnosti te podržavanja uvođenja jedinstvenog sustava Europskih željeznica kroz pripremu za uvođenje 4. željezničkog paketa.

Elementi programa Strategije pri tom zahtijevaju posebnu pažnju i napor pri provedbi i održavanju SMS-a te nužnost audita od strane Agencije. Auditi SMS-a od strane Agencije trebaju dobiti u narednom periodu novu kvalitetu kroz dodatno osposobljavanje vodećih auditora (lead assessor) te razvoj i unapređenje procesa audita (standardizacija procesa). Uvažavajući sve zahtjeve i obveze utvrđene zakonskom regulativom i izravno primjenjivim propisima Europske unije, Agencija će se zalagati za razvoj SMS-a utemeljen na sustavu upravljanja kvalitetom (prema HRN EN ISO 9001:2015) te povezivanju sustava (integracija sustava).

U sklopu SMS-a posebno je važno spomenuti i nadzor koji, temeljem Zakona, provode inspektori Agencije. U narednom periodu očekujemo daljnja unapređenja u inspekcijskom nadzoru i poboljšane metode inspekcijskog nadzora utemeljene na procjenama rizika za što je potrebno provesti potrebna osposobljavanja sukladno raspoloživim financijskim resursima.

3-Kultura sigurnosti

Snažni sustavi upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika uvelike ovise o pozitivnoj organizacijskoj kulturi sigurnosti, čime se podupire pristup utemeljen na upravljanju rizicima. Pri tome treba naglasiti da se razvoj sigurnosne kulture zasniva prije svega na jasnoj sigurnosnoj strategiji, opredjeljenosti uprava za razvoj i unapređenje sigurnosti te jasnoj komunikaciji i pridobivanju za suradnju svih onih koji sudjeluju u sustavu sigurnosti.

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu brigu i napor pri promicanju kulture sigurnosti u sklopu jasne promidžbe specifičnih aspekata kulture sigurnosti kao što su: opredjeljenost uprava, uključenost svih uposlenih, osposobljenost za primjenu sigurnosnih ciljeva na svim operativnim razinama te razvoj svijesti i motivacije za upravljanje sigurnošću (uključujući i "kampanje za sigurnost" kroz medije i uključivanje javnosti).

4-Stara vozila

Većina vozila u upotrebi su starija preko 30 godina i pri kraju su životnog vijeka. Elementi programa strategije zahtijevaju posebnu pažnju i adekvatan nadzor rizika (detaljnije procjene rizika od strane IM/RU). Održavanje starih vozila traži i potrebna poboljšanja i odgovarajuće modernizacije – rekonstrukcije koje moraju biti kvalitetno planirane, o čemu Agencija mora imati pravovremena saznanja kako bi se na vrijeme utvrdili i proveli svi potrebni postupci autorizacije takvih vozila. Posebno je u sklopu toga potrebno analizirati i provesti postupke neovisnih sigurnosnih integracija ukoliko se radi o vozilima koja kroz obnovu dobivaju nove dijelove i sklopove.

U sklopu ovog elementa posebno je potrebno voditi računa o postupcima održavanja koje provodi ECM, a posebno kroz sustavne nadzore od strane Agencije kao i dosljedne primjene regulative kod certificiranja novih i održavanja postojećih ECM-a. U narednom razdoblju očekujemo novu kvalitetu vođenja vanjskih audita od strane Agencije s obzirom na povećanu osposobljenost auditora (lead assessor).

5-Infrastruktura

Značajan dio infrastrukture zahtijeva hitnu pozornost u pogledu tekućeg održavanja i zamjene zastarjele opreme. Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu i gotovo hitnu pozornost glede tekućeg održavanja i zamjene zastarjele opreme, pogotovo za relativno velik broj nezaštićenih pružnih prijelaza u razini.

Posebnu pozornost kod ovog elementa strategije treba biti na programu procjene rizika postojećih ŽCP-a te dosljednoj primjeni sigurnosnih zahtjeva za njihovo puštanje u uporabu sukladno Zakonu i pratećoj sigurnosnoj regulativi. Upravitelj infrastrukture mora kroz svoj SMS utvrditi sve sigurnosne aspekte prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava i njegovih sastavnih dijelova, a posebno utvrditi jasnu strategiju održavanja postojećih i uvođenja novih ŽCP-ova.

U sklopu ovog prioriteta Agencija će biti fokusiran na neovisne sigurnosne analize sklopova i dijelova koji se ugrađuju u ŽCP-e, a posebno vezano za **sigurnosne integracije** kod ŽCP-a koji su rekonstruirani na temeljima starih sklopova/dijelova uz integraciju novih sastavnih dijelova/sklopova.

Agencija mora u daljnjem razdoblju (uz potporu Ministarstva i Vlade Republike Hrvatske) nužno ojačati svoje kadrovske resurse u pogledu uključivanja stručnog i iskusnog inženjerskog visokoobrazovanog kadra, kako za potrebe izdavanja ovlaštenja za puštanje u uporabu spomenutih dijelova podsustava tako i u sklopu nadzora i inspekcijskih pregleda prometno-upravljačkih i signalno-sigurnosnih podsustava.

6-Strojovođe

Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu pažnju pri usklađivanju procesa izdavanja dozvola strojovođama i osiguravanja dodatnog osoblja u Agenciji u slučaju potrebe (Agencija je zaključno s 2018. izdala ukupno preko 1500 dozvola za stojovođe u Republici Hrvatskoj i time ostvarila planske ciljeve za izdavanja ovih odobrenja). Operativni sektor mora razviti strategiju za praćenje kompetencija strojovođa i usklađivanje s procesom izdavanja dozvola unutar

Agencije. Agencija mora biti uključena sa svojim predstavnicima u sustav ispitivanja strojovođa u školama i dosljedno pratiti ovaj sustav kako bi se ostvarile potrebne kompetencije.

7-Subjekt nadležan za održavanje (ECM)

Prosječna starost lokomotiva i teretnih vagona je preko 30 godina, što ne bi trebalo predstavljati sigurnosni problem dokle god su održavani na način da su svi povezani rizici pod kontrolom i nadzorom. Elementi programa Strategije zahtijevaju posebnu pažnju oko nadzora radionica da osiguraju razinu održavanja u skladu sa sustavom upravljanja kvalitetom (principi upravljanja prema 4P) te uvođenje sigurnosnih metoda prema Uredbi 402/2013.

U narednom periodu se očekuje daljnje unapređenje procesa nadzora od strane Agencije kroz bolju osposobljenost auditora za pregled procesa prije dobivanja potvrda za ECM te nakon dobivanja u sklopu održavanja sustava (održavanje certifikata). Agencija će voditi računa o potrebama osposobljavanja svojih auditora (tečajevi za lead auditore HRN EN ISO 9001:2015) te unapređenju procesa (propisivanje i standardizacija postupaka).

8-Zajednički sigurnosni pokazatelji (CSI)

Agencija je, sukladno Zakonu, obvezna svake godine u sklopu Godišnjeg izvješća dostaviti Vladi, između ostalog, i podatke o zajedničkim sigurnosnim pokazateljima temeljem izvješća o sigurnosti upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika.

Elementi programa Strategije sigurnosti zahtijevaju posebnu pažnju glede svakog od iskazanih pokazatelja u pogledu određivanja korektivnog djelovanja i unapređivanja SMS-a kod upravitelja infrastrukture (IM) i željezničkih prijevoznika (RU). U sklopu toga posebno je potrebno u sklopu nadzora SMS-a djelovati na razvoj i unapređenje nacionalnih pokazatelja. Sigurnosni pokazatelji važan su element sigurnosnih mjerenja i iskazivanja stanja sigurnosti te ostvarenja sigurnosnih ciljeva unutar SMS-a

Agencija se treba posebno oslanjati na predkazivače nesreća kod donošenja odluka utemeljenih na procjenama rizika, a naročito vezano za nadzor ECM-a.

9-Ljudski potencijali

Agencija bilježi poteškoće vezane uz nedostatak zaposlenika sa specifičnim znanjem u području upravljanja rizicima i auditima za SMS (CSM-AB/ Uredba EU 402/2013). Elementi programa Strategije zahtijevaju određenu brigu za osiguravanje obrazovanog i obučenog osoblja (Financijski plan/osiguranje odgovarajućih sredstava).

Poseban nedostatak kadra vezan je za pripremne aktivnosti u procesu uvođenja 4. željezničkog paketa gdje će Agencija biti zadužena nominirati svoje stručnjake u Tim eksperata (PoE) za izdavanje jedinstvenih potvrda o sigurnosti za željezničke prijevoznike i odobrenja za puštanje vozila u uporabu. Postavlja se pitanje koliko će Agencija biti sposobna ispuniti tražene uvjete s obzirom mali broj kadrova (trenutno zaposleno na neodređeno vrijeme 50% traženog kadra prema sistematizaciji) i nove zadatke koje dobiva od ERA-a u narednom razdoblju (početak lipanj 2019. godine).

Agencija će u narednom periodu i dalje iskazivati potrebe za privlačenje i zapošljavanje potrebnih kadrovskih resursa te njihovo odgovarajuće osposobljavanje (posebo za *lead auditore* za potrebe nadzora i održavanja SMS-a kod IM-a i RU-a te za upravljanje rizicima). Posebno se u ovom trenutku osjeća nedostatak inženjerskog kadra za područje nadzora prometno-upravljačkog i signalno-sigurnosnog podsustava i puštanje u uporabu istih, a ove potrebe su doista hitne zbog problematike i sigurnosti ŽCP-a.

Zaključno, Agencija ima veliki nedostatak kadrova (kako je objašnjeno i u poglavlju 3. Ustrojstvo Agencije), a taj problem potrebno je što prije riješiti u suradnji s Ministarstvom i Vladom. Razvoj željezničkog sustava, uvođenje 4. željezničkog paketa i sve veća suradnja s ERA-om tražit će od Agencije ispunjavanje daleko većeg broja zadataka nego do sada te su stoga nova zapošljavanja, odnosno popunjavanja radnih mjesta nedostajućim kadrovima, vrlo važan strateški zadatak ove sigurnosne strategije.

10-Uvođenje 4. željezničkog paketa i izmjene u EU zakonodavstvu

Tijekom 2016. godine donesene su dvije bitno izmijenjene direktive (EU) – Direktiva o sigurnosti željeznica 2016/798 i Direktiva o interoperabilnosti željezničkog sustava u Europskoj uniji 2016/797 te Uredba (EU) 2016/796 o Agenciji Europske unije za željeznice, koje su sve vezane na skore promjene u sklopu uspostave jedinstvenog sustava EU željeznica kroz novi 4. željeznički paket i njezin "tehnički stup".

Navedene izmjene u EU zakonodavstvu traže posljedično i velike promjene u nacionalnom zakonodavstvu. U tom smislu postoji čitav niz izmjena koje će se morati provesti kroz postojeći Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava, kako bi se ostvarile sve pretpostavke za provedbu 4RWP.

Pred Agencijom se također nameće čitav niz izazova u sklopu priprema na uvođenju 4. željezničkog paketa kako sa strane ispunjenja kadrovskih zahtjeva, uspostave odgovarajućeg sustava upravljanja kompetencijama, usuglašavanja i potpisivanja ugovora u suradnji s ERA-om, uključivanje stručnjaka Agencije u sklopu novih zadataka ERA-a (PoE) te prilagodbe vlastitog sustava i procedura sukladno novim zadacima.

Elementi Strategije pri tome traže posebnu brigu na uspostavi novih programskih elemenata Agencije na uvođenju 4RWP uz potporu Ministarstva te provedbu opsežnih aktivnosti unutar željezničkog sektora koji se mora do lipnja 2020. godine prilagoditi novom, jedinstvenom EU sustavu željeznica.

17. ZAKLJUČAK

Agencija je u izvještajnom razdoblju ostvarila sve svoje zadaće koje su pred nju postavljene sukladno ovlastima propisanim Zakonom. Sredstva za rad Agencije osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu korištena su planski, namjenski i bila su dovoljna za njezin nesmetani rad.

Vezano za ograničenja u radu Agencije potrebno je i dalje istaknuti da je nedovoljan broj zaposlenika u Agenciji (za neke djelatnosti Agencija uopće nema potreban stručni kadar) u pojedinim slučajevima uzrokovao probleme kod izdavanja rješenja (odobrenja) za puštanje u uporabu i/ili nadzor strukturnih podsustava, a posebno u sklopu poslova vezanih za elektroenergetski podsustav te inspekcijskih poslova. Ipak, zahvaljujući multidisciplinarnom pristupu i preraspodjelom posla zaposlenici Agencije zajedno s ravnateljem uspjeli su riješiti navedene probleme i izdati odgovarajuća rješenja. **Nedostatak kadrova posebno bi se mogao odraziti na ispunjenje ciljeva u sklopu priprema i provedbe novih i povećanih zadataka koji se nameću pred Agenciju u sklopu 4. željezničkog paketa i sudjelovanja u ekspertnim timovima ERA-a u sklopu jedinstvenog sustava certificiranja.**

Ciljevi utvrđeni Strateškim planom za razdoblje 2018. – 2020. godine i Godišnjim programom rada i razvoja Agencije za 2018. godinu, u potpunosti su realizirani. Treba na ovom mjestu napomenuti da je Agencija u 2018. godini ispunila ciljeve u pogledu izdanih rješenja, obavljenih inspekcijskih nadzora i pregleda sustava upravljanja sigurnošću (audita) iz područja djelovanja Agencije. Na prvome mjestu treba istaknuti broj obavljenih audita, inspekcijskih nadzora i pregleda sustava upravljanja sigurnošću kod željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture te audita ECM-a (1017), zatim broj izdanih dozvola za strojovođe (498), slijede rješenja za davanje odobrenja za puštanje u uporabu vozila (56), te ostala rješenja i

aktivnosti sukladno Tablici 12 (143) od ukupnog broja (1714) u 2018. godini. Na taj način Strateški plan je premašen u zantnoj mjeri (ciljana vrijednost za 2018. godinu je bila 320 u stavci 1.4.2. *Sigurnost kopnenog prometa*).

Pored povećanog obima poslova koje su imali zaposlenici Agencije u 2018. godini na rješavanju upravnih predmeta, provođenju inspekcijskih pregleda, nadzora i audita sustava upravljanja sigurnošću, izdavanja dozvola za strojovođe, puštanja vozila u uporabu i upis u registar vozila, Agencija je imala i značajno povećani obim suradnje s ERA-om i nacionalnim tijelima ovlaštenim za sigurnost u pogledu priprema i prilagodbe željezničkog sustava za provedbu 4. željezničkog paketa.

Agencija će u narednom razdoblju nastaviti pratiti, promicati i provoditi razvoj regulatornog okvira sigurnosti, poticati razvoj i unapređenja sustava upravljanja sigurnošću kod upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika te promovirati kulturu sigurnosti željezničkog sustava. Posebno ističemo da će naredni period biti posebno izazovan za Agenciju i za željeznički sustav Republike Hrvatske u cijelini u pogledu priprema, primjene i uvođenja 4. željezničkog paketa u kontekstu uvođenja jedinstvenog sustava EU željeznica kroz nove zadatke koje dobiva ERA i nacionalna tijela ovlaštena za sigurnost, naročito u pogledu jedinstvenog sustava izdavanja potvrda za željezničke prijevoznike i davanje odobrenja za vozila unutar EU. U tom cilju važno je istaknuti dosljednu primjenu nove obvezujuće Uredbe (EU) 2016/796 te prenošenje novih odrednica izmijenjenih direktiva o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava (2016/798 i 2016/797) u nacionalno zakonodavstvo. Agencija je spremna da sa svojim znanjem i kompetencijama pomogne Ministarstvu u izradi nove, nacionalne regulative kako bi se ostvarili rokovi propisani u spomenutoj EU regulativi.

Kao što je već naglašeno u ovom izvješću i dalje **najveći sigurnosni rizici na željeznicama u Republici Hrvatskoj prisutni su na željezničko-cestovnim prijelazima** na kojima se u 2018. dogodilo 7 ozbiljnih nesreća (od 18 ukupno) i 30 nesreća (od 55 ukupno), na kojima je smrtno stradalo 8 osoba (45% od ukupnog broja usmrćenih) te **nesreće koje uzrokuju željeznička vozila u pokretu**, u sklopu kojih se u 2018. dogodilo 9 ozbiljnih nesreća (od 18 ukupno) i 1 nesreća (od 55 ukupno), gdje je smrtno stradalo 10 osoba (50% od ukupnog broja usmrćenih).

Temeljem stalnih analiza rizika utemeljenih na zajedničkim sigurnosnim metodama (sukladno Uredbi (EU) 402/2013) te unapređenjima sustava upravljanja sigurnošću, koji su pod stalnim nadzorom zahvaljujući internim kontrolama, sustavnim ocjenama rizika te inspekcijskim nadzorima i auditima Agencije, upravitelj infrastrukture, zajedno sa željezničkim prijevoznicima, subjektima nadležnim za održavanje (ECM) te ostalim dionicima unutar željezničkog sustava, neprestano razrađuju i poboljšavaju mjere za ublažavanje svih prepoznatih rizika, a posebno gore navedenih, najvećih sigurnosnih rizika. **Treba reći da je na osnovi takvog pristupa u 2018. godini došlo do poboljšanja čitavog niza sigurnosnih pokazatelja** (kako je već opisano u poglavlju 10. ovog izvješća), što ujedno, sve ukazuje na neprestano povećanje sigurnosne kulture te učinkovitiju primjenu sigurnosne regulative u odnosu na protekle godine, a naročito od trenutka ulaska Republike Hrvatske u sastav EU. Kroz sve to, **možemo zaključiti, da se polako ali sigurno uspostavljaju ciljevi utvrđeni u Strategiji sigurnosti, koju Agencija navodi u ovom izvješću i u svojim godišnjim programima rada i razvoja.**

Za kraj je potrebo reći da se pored svih kvalitetnih preventivnih mjera i aktivnosti koje se provode na unapređivanju sigurnosti željezničkog prometa od strane Agencije i od strane upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika, subjekata nadležnih za održavanje (ECM) i ostalih dionika u željezničkom sustavu, problem sigurnosti, na žalost i dalje, jednim dijelom, rješava na način da se **smanjuju i ograničavaju brzine te smanjuje propusna moć pruga, a što je sve posljedica zastarijele željezničke infrastrukture i njezinog povećanog održavanja.**